Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 58. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го БЕРЕЗНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 15, 1979 No. 58. VOL. LXXXVI.

У 40-РІЧЧЯ ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

НТШ відзначило роковини Шевченка щорічною конференцією

Ню Йорк. — Наукове Т-во ім. Шевченка в Америці та його Філологічна секція відзначили минулої суботи, 10-го березня роковини Тараса Шевченка, традиційною Щорічною Шевченківською Конференцією з науковою доповіддю проф. д-ра Луки Луцева про щойно виданий в підсовєтській Україні ,,Шевченківський словник'', який доповідач називає ,,Шевченківською енциклопедією'', а з доповіді виразно виходило, що це є не тільки багатющий збірник шевченкознавства, але й у великій мірі енциклопедія совєтських фальшувань та безглуздих ,,соцреалістичних'' перекручень й інтерпретацій Шевченкової творчости. Конференція відбулася в приміщеннях Пластового Дому в год. 4-ій по полудні і її відкрив коротким словом голова Т-ва проф. д-р. Ярослав Падох. На його прохання голова філологічної секції проф. д-р Василь Лев започаткував цю конференцію традиційно читанням з ,,Кобзаря'', цим разом вірша ,,Мені однаково''. В дальшому проф. В. Лев сказав коротко про безсмертні ролю і місце Шевченка в історії української нації. Без Шевченка не було б сьогодні дисидентів — говорив проф. Лев. Науковий секретар Т-ва проф. д-р Микола Чировський також традиційно для таких щорічних конференцій дав загальний звіт про діяльність НТШ в Америці протягом року, зокрема в науковій та публікаційній ділянках. Передбачена в програмі наукова доповідь д-р Анни Бойцун про ,,Ролю топонінів у поезії Шевченка'' не відбулася, бо доповідачка не могла прибути на конференцію. Після згаданої вже одногодинної доповіді проф. д-ра Луки Луцева, голова проф. д-р Я. Падох закрив цю чергову Щорічну Шевченківську Конференцію для відзначення Шевченкових роковин — 165-річчя з дня народження і 118-річчя з дня смерти.

Сенатор Павло Юзик відвідав Державний Центр УНР

Мюнхен, Німеччина (УІБ). — У днях 28-го лютого і 1-го березня ц. р. канадський сенатор українського роду Павло Юзик перебував службово в Мюнхені. При тій нагоді сенатор Юзик відвідав низку українських установ у товаристві голови Центрального Представництва Українців у Німеччині мгра Антона Мельника і секретаря Української Санітарно - Харитативної Служби інж. Григорія Комаринського.

Сенатор П. Юзик відвідав також осідок Державного Центру УНРеспубліки, де його вітали президент Микола Лівицький, голова Уряду УНР д-р Т. Леонтій, голова Контрольної Ради проф. І. Ковальський та присутні члени Уряду. Сенатор Юзик заявив, що він завжди був і залишиться прихильником Державного Центру УН-Республіки.

При обіді, в якому взяли участь крім сенатора П. Юзика, президент М. Лівицький, прем'єр Т. Леонтій, віцепрем'єр А. Мельник, інж. Гр. Комаринський та о. канцлер С. Дмитришин, використано нагоду, щоб обмінятися думками на тему сучасної міжнародної ситуації та українських проблем.

Ювілейний том ,,Українського Історика" появився в розпродажу

Кент, Огайо (В.Т.) — Як кожний з попередніх томів ,,УІ'', так теж і цей, подвійний том — добре зредагований багатий і цікавий змістом. Це одне з тих наших видань у вільному світі, редакторська і видавнича дбайливість яких завжди беззакидна і майже зразкова. Воно теж віддзеркалює ідейний культ відданости науковій українській правді, правді про нашу минувшину і тих — хто її науковою думкою присвоював нашій науці і нашій національній справі. Ця книжка — це приблизно двісті сторінок наукових статтей, одинадцятьох авторів-істориків науковців, в більшості університетських викладачів. Вийнятково цікавий теж рецензійний і загально оглядовий відділ, в якому читач зустріне цілий цикл критичних рецензій та актуальний бібліографічний огляд. А втім, щоб пізнати, що собою уявляє цей журнал українського історичного товариства, вистачить познайомитися хоча би з інформаційними даними, що поміщені на початкових сторінках кожного тому.

Річна передплата ,,УІ'' виносить сімнадцять долярів. Замовляти журнал треба в редакції: ,,The Ukrainian Historian" P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240, USA.

Шевченківська Академія і відзначення заслужених громадян в Амстердамі

Амстердам, Н. Й. — В неділю, 18-го березня ц.р. о год. 4-ій по полудні тут в залі Українського Горожанського Клюбу при 3-5 Теллер вулиці в Амстердамі відбудеться відзначення Роковин Тараса Шевченка, найбільшого поета і оборонця національних та людських прав в Україні. Український культурно-Освітній Комітет намітив рівночасно програму вшанування бенкетом заслужених місцевих діячів, що довгі роки трудились для української громади. Ними будуть: Василь Труфин, Василь Папура, Семен Гнатківський, Дмитро Олійник. Двох перших це піонери, які організували українську громаду, зокрема Український Народний Союз в Амстердамі. Інші це новоприбулі активні суспільно-громадські діячі.

Головним промовцем буде д-р Іван Флис, головний предсідник УНС і заступник президента УККА. В мистецькій частині виступлять Квартет Ансамблю Кобзарського Мистецтва з Ню Йорку та інші.

Зголошуватись на бенкет до 16-го березня на число телефону: (518) 842-9857.

Конституційний Закон ч. 1.

§ 1. Карпатська Україна є незалежна Держава.
§ 2. Назва Держави є: КАРПАТСЬКА УКРАЇНА.
§ 3. Карпатська Україна є республікою з президентом, вибраним Соймом Карпатської України, на чолі.
§ 4. Державна мова Карпатської України є українська мова.
§ 5. Барва державного прапору Карпатської України є синя і жовта, при чому барва синя є горішня, а жовта є долішня.
§ 6. Державним гербом Карпатської України є дотеперішній краєвий герб: медвідь у лівім червонім півколі і чотири сині та три жовті смуги у правому півколі і ТРИЗУБ св. Володимира Великого з хрестом на середньому зубі. — Переведення цього місця закону полишається окремому законові.
§ 7. Державний гимн Карпатської України є "Ще не вмерла Україна".
§ 8. Цей закон обов'язує зараз від його прийняття.

В Хусті, дня 15. березня 1939.

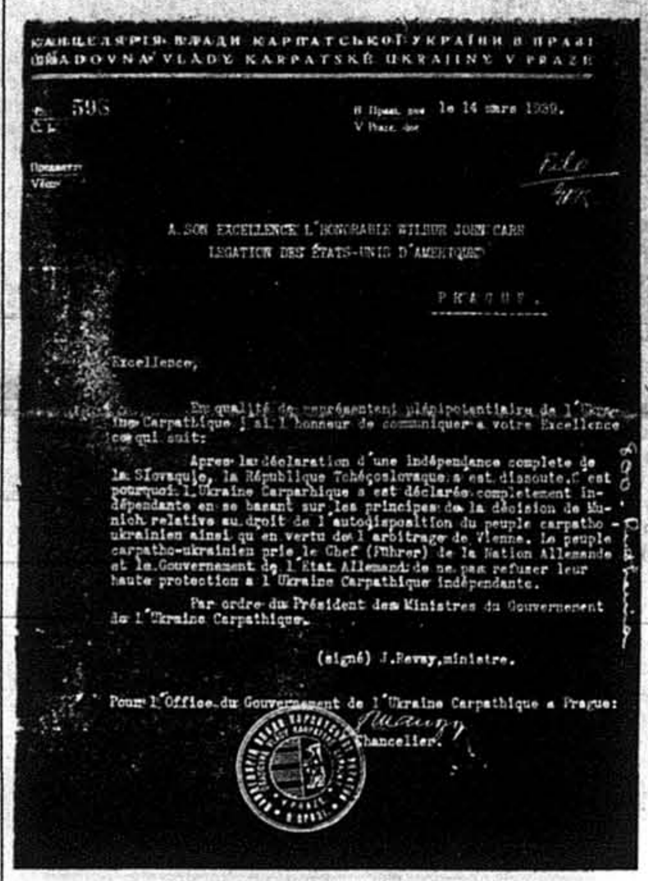
Підписали :

Предсідник Сойму К.У.

Президент Карп-Українськоі Респ.

Письмовод Сойму К.У.

Секретар Сойму К.У.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВЛАДИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ В ПРАЗІ
ÚŘADOVNA VLÁDY KARPATSKÉ UKRAJINY V PRAZE

595

В Празі, дня / V Praze, dne le 14 mars 1939.

File

A SON EXCELLENCE L'HONORABLE WILBUR JOHN CARR
LEGATION DES ÉTATS-UNIS D'AMERIQUE

PRAGUE.

Excellence,

En qualité de représentant plénipotentiaire de l'Ukraine Carpathique j'ai l'honneur de communiquer a votre Excellence ce qui suit:

Apres la déclaration d'une indépendance complete de la Slovaquie, la République Tchécoslovaque s'est dissoute. C'est pourquoi l'Ukraine Carpathique s'est déclarée completement indépendante en se basant sur les principes de la décision de Munich relative au droit de l'autodisposition du peuple carpatho-ukrainien ainsi qu'en vertu de l'arbitrage de Vienne. Le peuple carpatho-ukrainien prie le Chef (Führer) de la Nation Allemande et le Gouvernement de l'Etat Allemand de ne pas refuser leur haute protection a l'Ukraine Carpathique indépendante.

Par ordre du Président des Ministres du Gouvernement de l'Ukraine Carpathique.

(signé) J.Revay,ministre.

Pour l'Office du Gouvernement de l'Ukraine Carpathique a Prague:
Chancelier.

З нагоди 40-річчя проголошення державної незалежности Карпатської України, поміщуємо фотокопію документу з архіву Державного Департаменту у Вашінгтоні, Д. К. Цей Акт, який був проголошений 14-го березня 1939 року, виконано в Празі з доручення прем'єр-міністра о. монсеньйора Августина Волошина, з підписом представника Уряду в Празі д-ра В. Шандора.

ЗСА плянують вислати дорадників до Південного Ємену

Вашінгтон. — На протязі наступних двох-трьох років ЗСА вишлють біля 300 дорадників до Ємену, підсилюючи цю країну також доставою нової зброї в обличчі агресії Південного Ємену та встрявання Совєтського Союзу в справи Арабського півострова. Американські дорадники мали б вишколювати єменців у вживанні нової зброї.

Президент Джіммі Картер, ще перед виїздом на Близький Схід, зарядив висилку до Ємену 12 джетових літаків типу Ф-5, 64 танки і 50 вантажників у рамках загальної допомоги на суму 340 мільйонів долярів. Беручи до уваги наглу ситуацію в Ємені, президент Картер не радився в цій справі Конгресу ЗСА, відкликуючись на спеціяльний закон щодо контролі експорту зброї з 1976 року, який дозволяє йому на таке рішення у випадку загрози інтересів ЗСА.

З уваги на це, що єменці не мають своїх летунів для обслуги літаків типу Ф-5, уряд ЗСА плянує звернутись до Йордану і Пакістану, щоб ці країни доставили своїх пілотів Єменові до часу вишколення американцями єменців. Речники Пентагону повідомили, що незабаром до Ємену виїде понад десять американських військовиків,

(Закінгення на стор. 5)

Пакістан виступає із СЕНТО

Ісламабад, Пакістан. — Уряд Пакістану повідомив у понеділок, 12-го березня, що ця країна перестає бути членом Організації Центрального Союзу (СЕНТО), бо цей оборонний союз вже не відповідає вимогам безпеки Пакістану.

Речник міністерства закордонних справ Ірану, Ага Шагі, заявив, що після відступлення Ірану Центральний Союз не має будь-якого значення для Пакістану. Одинокими членами Союзу під цю пору є Туреччина і Велика Британія. ЗСА мають статус члена-дорадника.

Союз був створений в 1955 році під назвою Багдадського пакту і він був подуманий тоді як оборонний союз проти загрози Совєтського Союзу. В 1958 році, після виступлення Іраку, він був перезваний на СЕНТО.

Отець д-р Августин Волошин — президент Закарпатської України

ІЗРАЇЛЬСЬКО-ЄГИПЕТСЬКИЙ ДОГОВІР МОЖЕ БУТИ ПІДПИСАНИЙ ЩЕ ЦЬОГО МІСЯЦЯ

Каїр/Єрусалим/Вашінгтон. — З уваги на те, що майже перед самим відлетом президента Джіммі Картера до Вашінгтону з Близького Сходу у вівторок, 13-го березня, єгипетський президент Анвар ель-Садат, після кількагодинної наради з президентом Картером на летовищі в Каїрі, погодився на нові пропозиції ЗСА щодо зліквідування розбіжностей між Єгиптом та Ізраїлем відносно мирового договору, а ізраїльський прем'єр-міністер Менахем Беґін заявив, що теж погоджується на американські пропозиції, які тепер розглядатимуть ізраїльський кабінет, а відтак парлямент, ,,Кнессет'', то заіснувала можливість, що договір між цими двома країнами Близького Сходу може бути підписаний ще цього місяця, а може навіть вже в наступному тижні. Однак, як вказують коментатори, ситуація може змінитися, бо вже раніше були всі вигляди на скоре підписання договору, але тоді виринули нові комплікації.

Президент Картер, перебувши на Близькому Сході 6 днів, де спершу в Каїрі переговорював з президентом Садатом, а відтак у Єрусалимі з прем'єром Беґіном, у вівторок рано готувався до повороту до ЗСА, майже переконаний, що його поїздка не увінчалася успіхом. Однак, як сказано, після розмови зі Садатом на летовищі в Каїрі ситуація змінилася і президент Картер телефонним шляхом повідомив Беґіна про рішення Садата прийняти американські пропозиції. Беґін висловив переконання, що його кабінет та ізраїльський парлямент поголяться на згадані пропозиції та на мировий договір в цілості, але якщо б ,,Кнессет'' відкинув договір, то він і його уряд зрезигнують, бо це фактично буде вотум недовір'я.

Хоча президенти Картер і Садат, як теж прем'єр Беґін оптимістично висловлюються про вигляди на єгипетсько-ізраїльське замирення, то і вони, як рівнож їхні дорадники вказують, що ще залишилися ,,деякі нерозв'язані справи''. Речники трьох урядів покищо відмовляються входити в подробиці від-

(Закінгення на стор. 6)

Пекін і Ганой продовжують взаємні обвинувачення

Бангкок, Тайлянд. — Серед взаємних обвинувачень та погроз, включно з можливістю інтервенції СССР, бої у північній частині В'єтнаму поміж китайськими і в'єтнамськими військами продовжуються, при чому Ганой обвинуватив Пекін у нищенні цивільного населення.

Офіціоз Комуністичної партії В'єтнаму ,,Нган Дан'' твердить, що інвазія В'єтнаму викликала ,,поважний конфлікт'' поміж лідерами Китайської Народної Республіки та що в Ганою переловлено передачі таємної радієвої станції з Китаю, які підтверджують існування конфлікту. Японське пресове агентство Кіодо повідомило, що офіціоз китайської Комуністичної партії рівнож надмінив існування ,,більшого конфлікту'', хоча не назвав його причин. Вістря критики, твердить Ганой, звернене проти першого заступника прем'єр-міністра КНР Денг Шіаопінга, який несе головну відповідальність за атаку на В'єтнам та за погрози в сторону Ляосу.

Раніше уряд Ляосу видворив китайських дорадників правдоподібно під натиском В'єтнаму, як твердять західні спостерігачі. Пекін рівнож гостро засудив Ганой за натиск на Ляос та за ,,поневолення'' його населення.

У міжчасі, прем'єр-міністер СССР Ніколай Косигін, який перебуває в Індії на шестиденних відвидинах, засудив КНР за інвазію на В'єтнам, називаючи це ,,міжнародним злочином'' та погрожуючи, що Совєтський Союз відплатиться за агресію на ,,братню соціялістичну країну''.

Західні спостерігачі твердять, що китайці поволі відтягають свої війська з території В'єтнаму, хоча існують здогади, що Пекін хоче задержати деякі окраїни теперішнього В'єтнаму, уважаючи, що вони ,,історично'' є частиною Китаю.

ДАЛЬШІ ПСИХІЯТРИЧНІ ЗЛОВЖИВАННЯ У СССР

(УЦІС) — Організація Інтернаціональна Амнестія повідомляє, що політичне зловживання психіятрії і далі продовжується в СССР, не зважаючи на те, що Світова Психіятрична Асоціяція засудила такі зловживання на своїм з'їзді у Гонолюлю у 1977 році. Інтернаціональна Амнестія має перевірені дані, що більш ніж 30 людей були ув'язнені у психіятричних в'язницях за час від того з'їзду, радше з політичних причин чим медичних.

Вражає, що з 31 добре перевірених жертв 11 є українці, а декілька належать до інших поневолених націй. Покарання психіятричною тюрмою стає чимраз більше висловом російського імперіялізму. Так само відомо, що деякі психіятричні центри, як наприклад, київський, роблять спротив намаганням КҐБ зловживати психіятрією у той час, як дніпропетровський центр легко співпрацює з КҐБ. Деяких психіятрів репресовано за опір.

Поміж жертвами психіятричного терору бачимо у повідомленні Інтернаціональної Амнестії 46-літнього шахтаря українця Володимира Клебанова, організатора Асоціяції Вільних Профспілок Робітників у СССР . Він був арештований у Москві у грудні 1977 року, а обласний психіятричний шпиталь у Донецьку поставив діяґнозу, що він хворий ,,параноїдним розвитком особистости" з манією ,,боротьби за справедливість". Яка наруга над правами людини! Його звільнили, але в 1978 році знову заарештували і на закритім суді без повідомлення його та його родичів та в його відсутності засудили його до психіятричної в'язниці.

Психіятр Олександер Волошанович дав свою експертизу 4-го січня 1978 року з висновком, що Володимир Клебанов цілковито здоровий.

Анатолій Лупиніс відбув 11-річну каторгу поміж 1956 та 1967 роками за антисовєтську аґітацію та пропаґанду. Він залишив каторгу з паралічем в обох ногах та працював адміністратором музичного товариства. У 1971 році після прочитання своїх віршів з нагоди відзначення Тараса Шевченка його заарештували і оскаржили у ,,антисовєтській аґітації та пропаґанді". Його оголошено шизофреніком та запроторено до психіятричної в'язниці.

Петро Лисяк у 1957 році запротестував проти виключення студентів з університету на політичній базі та проти заглушення радіопрограми. Уже 22 роки він карається у психіятрич-

(Закінгення на стор. 6)

КАНАДСЬКИЙ УРЯД ШУКАЄ ЗВ'ЯЗКІВ З ЕТНІЧНИМИ ГРУПАМИ

Торонто (КУК). — Федеральний уряд на чолі з прем'єр-міністром П'єр Трудо відбув свою дводенну виїздну сесію 22-го і 23-го лютого в Торонто. Впарі з перебуванням уряду в Торонто федеральні міністри теж відбули тут свої численні засідання та наради.

На одну з таких нарад федеральний міністер багатокультурности Морнам Кафік запросив голів і провідних осіб всенаціональних організацій східньоевропейських народів. Наради ці й обід відбулися в Роял Йорк готелі при участі 20 осіб, що їх репрезентували поляки, мадяри, естонці, лотиші, литовці, чехи, жиди та українці. Від українців брали участь д-р Петро Глібович — голова Провінційної Ради Комітету Українців Канади, п. Богдан Микитюк — голова Канадської Української Іміґраційно Допомогової Служби та д-р Остап Сокольський — голова торонтонського Відділу КУК.

На порядку нарад поставлено справу іміґрації, з'єднання родин і справу прав людини.

На самому початку міністер Кафік поінформував присутніх про те, що при його міністерстві він створив Дорадчу Раду Прав Людини, яка мала б приготовити матеріяли для канадської делеґації у заплянованій у 1980 році Мадридській Конференції. Рада ця має ґльобальний характер, а не лише европейський, і буде охоплювати всі нарушення прав людини де вони не відбувалися б: Европі, Південній Африці чи Чіле.

Міністер Кафік рівнож поінформував присутніх, що для покращання у полагоджуванні справ іміґрації, праці та з'єднання родин три федеральні міністерства, а саме: Багатокультурности, Праці й Іміґрації, та Закордонних справ створили спеціяльну комісію щоб координувати ці справи. Це в майбутньому ускорить та прискорить полагоджування спільних цим трьом міністерствам справ.

Над порушеними справами розвинулася жива дискусія, у якій також порушено ряд споріднених справ, як справи спадковости, податкового звільнення за допомогу родинам, культобмін, нового іміґраційного закону Канади, підвійного-громадянства, допомога

(Закінгення на стор. 5)

НА ПЕРЕДМІСТЮ ЛЬВОВА ЗНАЙДЕНО АМЕРИКАНСЬКІ МОНЕТИ

Львів. — На передмістю Львова, на Варшавській вулиці, де зносили старі будинки — в одному з них знайдено золотий скарб — монети, карбовані на американському континенті в минулому сторіччі, годинник та ланцюжок, — інформує київська ,,Радянська Україна". Припускають, що їх залишив у схованці власник цього будинку. Якщо б ця людина, яка знайшла цей скарб — ваги 400 грамів — зразу віддала його державі, то одержала б за знахідку четверту частину її вартости, але, тому, що вона цього не зробила... ,,золотий скарб вилучено на користь державі", — заявляє ,,Радянська Україна".

РЕПОРТАЖ ПРО ІРАН У ЛМКЛЮБІ

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що стараннями Об'єднання Українських Письменників ,,Слово'' та цього ж Клюбу, у п'ятницю, 16-го березня ц. р., о год. 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу при 136-ій Другій евеню, прибувши з Канади, Ліда Палій — мисткиня, поетеса та науковець-археолог виголосить репортаж на тему: ,,Подорож по Ірані в 1977 році''. Роз[illegible] буде [illegible]строване прозірками.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Державний акт Срібної землі

У березні цього року минає 40 років із того часу, як частина нашої великої Батьківщини — Закарпатська Україна, проголосила врочисто й однодушно свою волю до самостійного державного життя, обрала собі власний сойм та уряд і задумувала увійти в коло вільних народів світу. Ця подія має надзвичайне символічне значення. Вона ж бо доказує, що ніщо не зуміли вдіяти сторічні переслідування з боку окупантів, національні та соціяльні утиски мадярських февдалів і чеських ,,демократичних'' словоблудів, бо у душевних надрах цієї вітки нашого українського народу жевріла невмируща іскра свободи, за яку опісля вони віддали своє життя.

Старше покоління ще добре пригадує собі ці хвилюючі події у Закарпатській Україні в 1938-39 роках, ще добре пам'ятає ті дні, коли мільйони українців, не зважаючи на кордони і перешкоди, напружено ловили з етеру кожне слово про Хуст, про проголошення Акту державного самовизначення наших закарпатських братів, про о. Августина Волошина, боротьбу закарпатських січовиків, які не дозволили мадярським гонведам увійти на територію Карпатської України парадним маршем. Збройний спротив Карпатської України тривав довше, як, наприклад, спротив гітлерівським арміям у Голляндії чи Бельгії, навіть довше як спротив Польщі. Боротьба ця не тільки викликала подив у власному народі, молодь якого нелегально переходила Карпати і включалася у збройну боротьбу, але також здивування у цілому світі.

Березневі події в Карпатській Україні були першою спробою сил розбудженого до життя й спрагненого волі українського народу. Ця спроба сил також виявила, що кожна вітка українського народу готова боротися за свою волю навіть проти ворожої переваги і за всяких умов. Тоді щоденник ,,Ню Йорк Таймс'' запитував зі здивуванням: чому мадярські війська стрічають по дорозі такий завзятий спротив, не здаючи собі справи, що боротьба йде за ,,бути чи не бути'' і ця обставина додавала сили українським січовикам, які боронили дослівно кожної п'яді своєї землі.

Закарпатський епізод важливий ще з іншого погляду. Поет О. Ольжич тоді твердив, що дослівно за одну ніч виросли на Закарпатті цілком нові люди, люди-гіганти; хто ще вчора був молоденький — завтра ставав мужнім, набирав досвіду, готовий був перейняти на себе всяке завдання. Це була реальна дійсність у ті буремні роки боротьби на клаптику української, т. зв. срібної землі. Це був період творення власної Держави, що зродилась під назвою Закарпатської України.

У лютому збільшилася кількість затруднених

Вашінгтон. – Департамент праці інформує, що протягом лютого додаткових 345,000 осіб знайшли затруднення, а якщо поглянути на останніх 12 місяців, то число затруднених збільшилося на 3,5 мільйона осіб, що представляє собою дуже значний зріст.

Однак, з уваги на те, що продовж лютого загальна робоча сила ЗСА — тобто число всіх здібних до праці осіб, — дуже збільшилася, бо за працею почало пошукувати багато жінок і молодих людей, які недавно закінчили середню освіту (,,гайскул''), то рівень безробіття впав тільки на одну десяту відсотка: в лютому становив 5,7 відсотка, а в січні 5,8 відсотка. Все одно, рівень безробіття в кінці лютого був найнижчий за останніх 4 роки, — вказує Департамент праці.

Але цей Департамент рівнож повідомив, що хоча в лютому загальний рівень безробіття впав, то серед негритянського і пуерторіканського населення безробіття дещо зросло. З уваги на це, речники Білого Дому повідомили, що уряд президента Джіммі Картера запропонує ,,спеціяльні законопроєкти'' для ліквідації цієї проблеми.

В. Кульчицький Гут

КОЛИ ЕМОЦІЇ ЗАТЕМНЮЮТЬ РОЗУМ

[2]

А от звідомлення про закінчення Третьої конференції латиноамериканських єпископів у Мехіко каже: „На кінцевий звіт із конференції... який проповідує ступінь активізму сильно вплинули — а в деяких випадках таки писали — визначні латиноамериканські теологи, яких було виключено від участи в конференції" („Ню Йорк Таймс", 18.2.1979). А трохи дальше: „На протязі двох тижнів такі теологи як Ґуставо Ґутієрез, творець фрази „теологія визволення"... і десятки інших допомагали формувати щонайменше п'ять секцій документу." І врешті закінчення: „Вечером декілька десятків теологів зібралися у своєму готелі, відчиняли силу пляшок пива і співали народні пісні з усіх кінців континенту. Далеко поза північ їхні пісні товклися луною по вулицях... підозріло дзвенячи як святкування перемоги".

Етичний аспект

Починають редактори свій коментар ось таким реченням: „На слова, проголошені Папою Іваном Павлом II у часі його теперішньої візити до Мехіко — і читачі можуть бути однаково просвічені (equally illuminated), якщо вони від початку і до кінця цієї редакційної підставлятимуть Польщу на місце Мехіко — чекали оба світи: католицький і не католицький з особливим інтересом". Попереджений у такий спосіб читач пробує стосувати пораду редакторів, та дійшовши до кінця, замість „просвічення" залишається тільки із серією питань, бо поперше, Мехіко ані разу більше не появляється, подруге, питання і ситуації, порушені редакторами, або взагалі не мають відношення до Польщі, або існують там із зовсім відмінним обличчям.

Говорять редактори про „атмосферу конфлікту між церквою а державою", у якій „сам Папа виховувався", та що це повинно було поставити Папу на стороні ,,радикальних теологів''. Чи редактори дійсно забули, що в Польщі двійняки оцих же „радикальних теологів" якраз і є частиною держави? Будучи, отже, в Польщі в конфлікті з ними, якже ж міг Папа, приїхавши до Мехіко, стати по їхній стороні? Або накидаються редактори на авторитарні режими країн Латинської Америки. А чи ж вони не знають, що Польщі накинено не авторитарний режим, але тоталітарний? І чи дійсно вони можуть бути несвідомі тієї великої різниці, яка існує між цими двома типами режимів?

І тому, хоч-не-хоч, читачеві напрошується питання: чи не було, припадком, фактичною ціллю поради зразу ж таки принизити Папу в очах читачів? Вказати на його провінціялізм? На його відірваність від високих проблем широкого світу?

Та більш серйозним є їхній закид вислужництва Папи Вашінгтонові, хоч, правдоподібно із стилістичних мотивів, вони вживають поняття „суперпотуга".

„Оба світи, католицький і не католицький... могли надіятися, — кажуть редактори, — що Папа зробить відверте засудження статус-кво (розуміється, не світового, а тільки латиноамериканського, ВКҐ) і подасть слова потіхи, слова підтримки для тих, що борються проти репресій (знов же тільки тих, у країнах Латинської Америки, виключаючи Кубу, ВКҐ). Та „все таки у просторі, так близькому до одної із суперпотуг — у межах її політично-економічної орбіти — було також очевидним, що Папа мусить добирати слова із значною обережністю." Але Папа не тільки не „добирав слова із значною обережністю", але „так несамовито (so fiercely) скритикував роботу дисидентів", що то вже оті „оба світи дуже „заскочило".

А щоб читачі не подумали, що Папа зробив це зі своєї власної непримушеної волі, то редактори поспішають спрямувати їхнє думання на правильний шлях двома, риторичного характеру, питаннями. „Чому, отже, Папа чувся зобов'язаний перехилити рівновагу ще дальше проти прихильників зміни?" — питають вони. А слідуючим питанням підсувають читачеві відповідь: „Чи це є таке переконання пануючої суперпотуги, що заохота революційних активістів церкви може допровадити до безладдя і непорядку?"

Хтось може сказати, що редактори мусіли мати на це якісь докази, недоступні звичайним смертникам. Ми ж переконані, що це звичайна інсинуація, негідна серйозного часопису. Наші аргументи:

До впливів ЗСА. У вище згаданій статті Й. Григулевича багато місця займає обговорення Другої конференції латиноамериканських єпископів, яка відбулася років десять тому в Колюмбії. На конференцію прилетів був Папа ПавлоVI, мав він багато промов і ось як характеризує їх Й. Григуляк: „Всі ці твердження Павла VI відповідали традиційній церковній антиреволюційній доктрині, невтомним провісником якої був Пій XII." Отже „традиційна церковна доктрина", „Пій XII", а про вплив „домінуючої суперпотуги" ані слова. А чейже якщо б такий вплив був на становище Павла XII, то московський спеціяліст (стаття, між іншим, писана в Москві, ВКҐ) від католицької церкви напевно його не замовчав би.

Десять літ тому позиція ЗСА як у цілому світі, так і в країнах Латинської Америки була куди сильніша, як вона є тепер. І коли тоді вони не мали впливу на становище Папи, то тим більше не могли вони його мати тепер. А становище Папа Івана Павла II, яке так „поіритувало" редакторів „Менчестер Ґардіян" було майже тотожне із становищем Папи Павла VI.

(Продовження буде)

У 40-РІЧЧЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

ЗВЕРНЕННЯ
СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Цього року минає 40 років від проголошення Акту незалежности Карпатської України та створення її збройної сили Карпатської Січі. Сорок років тому мешканці цієї, найдальше на захід висуненої, української землі заявили перед цілим світом свою приналежність до великого українського народу. Свою волю жити вільним життям підтвердило українське населення Срібної Землі жертвами крови й життя у нерівній боротьбі з ворогами української незалежности.

Події напередодні Другої світової війни дали змогу найменшій вітці українського народу виявити свою волю. За сторіччя неволі українці Срібної Землі не забули свого українського кореня і при першій сприятливій нагоді заявилися за приналежністю до українського народу. До Актів незалежности в Києві та Львові долучився подібний Акт у Хусті. Ввечері 14-го березня автономний уряд Карпатської України проголосив Карпатську Україну незалежною державою. Наступного дня, 15-го березня 1939 року, сойм Карпатської України на своїй першій сесії затвердив основний закон молодої держави, який стверджував, що Карпатська Україна стає незалежною державою. Уряд молодої держави відстояв усі погрози й ультиматуми мадярського наїзника, який за всяку ціну не хотів допустити до акту державности Карпатської України, не пішов на ніякі поступки й компроміси й коли встоятись не було сили, пішов радше на еміґрацію, але не здався. Воля народу Карпатської України та її уряду була рішучою й невідкличною. За словами одного з творців молодої держави: „По тисячелітній неволі наша земля стає вільною незалежною державою... і немає такої сили, яка могла б знищити душу й волю народу."

Молода держава не могла встоятися у несприятливій міжнародній атмосфері, заздалегідь засуджена на смерть ворожими дипломатами й потоптана переважаючими силами нового окупанта, але голос її народу, виявлений Актом проголошення незалежности й приналежности Срібної Землі до українського народу, скроплений своєю і ворожою кров'ю залишився, і побіч Актів Києва та Львова свідчить про незламну й вічно-живучу волю цілого українського народу боротися за своє священне право жити вільно й суверенно на своїй землі. Стверджуючи соборність і неподільність української землі, в нерівному змагу за волю Карпатської України поклали свої голови кращі сини з усіх земель соборної України. Вони єдині в час компромісів і капітуляцій інших напередодні Другої світової війни зважилися на збройний спротив переважаючим силам ворога, обороняючи ціною власної крови й життя право українського народу бути господарем своєї землі.

Сьогодні, коли в Україні шаліє терор проти всього, що українське й ми з подивом і пошаною називаємо нових борців за волю нашого народу, відомих і невідомих нам нескорених синів і дочок українського народу, згадаймо в 40-ву річницю Акту незалежности Карпатської України радісно-бурхливі й заразом трагічні дні становлення незалежної Карпатської України. Згадаймо її творців і зокрема збройну силу молодої держави, Карпатську Січ, що стала на захист незалежности Карпатської України й в боротьбі, кров'ю і життям ствердила приналежність Срібної Землі до українського народу, наголосила важливість збройної сили для здобуття і закріплення власної держави й ще раз підкреслила перед цілим світом кожночасну готовість усіх свідомих українців відстоювати зі зброєю в руках право українського народу на свою незалежність і суверенність.

Свідомі наших завдань допомагати українському народові в його змагу до волі й незалежности, пригадаймо собі в сорокову річницю становлення Карпатської України та її збройної сили Карпатської Січі наші обов'язки супроти українського народу, що й сьогодні стоїть у затяжній і ще незакінченій боротьбі за волю. Єднаймося, працюймо й допомагаймо нашому народові в Україні як можемо, де можемо й коли можемо, а перемога буде за українським народом.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

березень, 1979 р.

ЗВЕРНЕННЯ
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

На шляху боротьби за повне визволення України з-під чужого панування, кожна частина єдиної соборної України дала свій вклад у визвольні змагання українського народу до національно-державної суверенности й соборности. Хоча різні окупаційні відносини до Першої світової війни створювали різні можливості для боротьби за волю, під час Української Національної Революції у 1917-1921 роках, змагання всіх частин України злилися в один спільний соборницький змаг до волі в Соборній Українській Народній Республіці, що був завершений Актом з 22-го січня 1919 р. на площі св. Софії в Києві.

Уже тоді карпатські українці вступили на шлях соборности, проголошуючи 21-го січня 1919 р. на Всенародньому Конгресі в Хусті, устами 420-ох умандатованих представників вітки Українського Народу на південних схилах Карпатських гір від Попраду по Тису й Сигіт, злуку Закарпаття з Матір'ю-Україною. Цю злуку засвідчили карпатські українці участю їхніх делегатів, Івана Мигалки й Івана Патруса, в урочистостях Злуки Всіх Земель України в Києві чергового дня, а також пролитою кров'ю борців славного Гуцульського Куреня. У цьому ж дусі вели свою боротьбу карпатські українці також і в часі між двома світовими війнами.

Боже Провидіння уможливило карпатським українцям здобути волю у жовтні 1938 року й на чоло автономної Карпато-Української Держави поставило сл.п. о. Августина Волошина. Понад п'ять місяців лунала в Карпатській Україні пісня свободи, понад п'ять місяців розгорталося в Карпатській Україні національно-державне будівництво власними силами українського народу. В „Карпатській Січі" згуртувалися кращі сини з усіх земель Соборної України й діяспори, бо здавалося, як казав поет, що цим разом ,,сонце зійде із заходу'' для всієї України. Та захланні сусіди не дали завершити розпочате діло — ,,бути зародком визволення усієї України."

Не зважаючи на несприємливі обставини, 14-го березня 1939 року по спільній нараді вибраних 12-го лютого 1939 року у всенародному голосуванні послів до Сойму Карпатської України, членів Президії Українського Національного Об'єднання, членів Головної Команди „Карпатської Січі" та членів Уряду Карпатської України, при участі народу, на площі А. Волошина в Хусті, прем'єр А. Волошин проголосив повну національно-державну самостійність Карпатської України. Цю державну самостійність Українського Народу поспішили обороняти від мадярсько-польського підбою найкращі тогочасні сини народу, Карпатські Січовики.

На фронтах тривали оборонні бої Карпатських Січовиків, а в Хусті радив Сойм, під головуванням проф. Августина Штефана. Сойм уконституувався, прийняв конституцію Карпато-української Республіки, вибрав монс. д-ра Августина Волошина президентом Республіки й затвердив закон про повновласті Президента Уряду. Президент Республіки іменував Уряд суверенної Карпато-Української Республіки, на чолі з Юліяном Ревасм, і доручив міністрові народної оборони захищати границі суверенної держави та честь усього Українського Народу.

Героїчно боролися Карпатські Січовики „Хустові на славу", як співається в пісні. Героїчно боролися вони і в обороні чести Києва та Львова, і в обороні національної чести всієї Української Нації. Бож вони вважали себе нащадками славних Запорожців, послідовниками воїнів Української Національної Революції 1917-1921 років, а відтак тих, які в підпіллі вели безкомпромісову боротьбу проти всіх окупантів розчетвертованої України. „Карпатська Січ" відновила вияв лицарськости української зброї та надхнула творців Української Повстанської Армії, на чолі з ген. Тарасом Чупринкою, який у „Карпатській Січі" був старшиною під іменем Бориса Шуки.

Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки закликає все Українське Громадянство й доручає Відділам УККА подбати про гідне відзначення 40-ої річниці Великих Березневих Днів Слави й Трагедії Карпатської України.

ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

8-го березня 1979 р.

Микола Кушніренко

У 60-ЛІТТЯ „ГУЦУЛЬСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ" НА ЗАКАРПАТТІ ТА ЇЇ БОРОТЬБИ ЗА СОБОРНІСТЬ

Степан Клочурак. ,,До Волі'' [Спомини]. Карпатський Союз. Ню Йорк, 1978, ст. 189. Обкладинка Едварда Козака. Передмова д-ра В. Шандора

[1]

Ця книжка заслуговує не лише на рецензію, а й на те, щоб з її сторінок подати читачеві маловідомі й невідомі факти героїчної історії Закарпаття, що у 1918-19 роках прагнуло об'єднатися з Києвом — із Соборною Україною, а східня частина краю — закарпатська Гуцульщина — збройно боролась за Соборність над Тисою.

Закарпатська Гуцульщина складається з 8 сіл у долині Чорної і Білої Тиси, що зливаються разом і течуть на південь під назвою Тиси. Серед цих сіл найбільше Ясіня. У 1918 році воно мало коло десяти тисяч населення, а серед нього десятину складали змадярщені німці та жиди, решта — 90 відсотків були українці-гуцули. У цьому селі народився 1895 року автор споминів Степан Клочурак. Скінчив він клясичну гімназію в Сиготі та став студентом правничої академії в тому ж місті. У вересні 1915 року мусів іти до австро-угорського війська і під час Першої світової війни воював на трьох фронтах.

У кінці жовтня 1918 року розпалась Австро-Угорщина. Владу в Мадярщині перебрала мадярська революційна ,,Народня Рада'', а її президент М. Каролій проголосив мадярську республіку.

Скінчилась війна і для автора споминів. Поручник Степан Клочурак повернувся до рідного Ясіня 3 листопада 1918 року. Того ж дня, на прохання громадської управи, перебрав команду над місцевою гуцульською міліцією, що її вже встигли зорганізувати місцеві провідники. Але в селі була ще й давня мадярська жандармерія та прикордонна поліція, її того ж 3-го листопада гуцульська міліція обезброїла. Так ясінські гуцули позбулися представників мадярської влади, що спричинили їм стільки терпінь та горя, особливо під час Першої світової війни.

Події швидко розвивалися. Порадившись з чільними гуцулами, Степан Клочурак скликав на день св. Дмитра, 8 листопада 1918 року, збори всього населення Ясіня. Мета зборів — вибрати місцеву Українську Народну Раду, нового старосту і його заступника та призначити до місцевої адміністрації своїх урядовців.

У соняшний осінній день на площі ,,Трицьиток'' зібралася багатотисячна маса місцевого населення. Трибуна була вдекорована блакитно-жовтими прапорами. З неї промовляли провідники ясінської громади, а зборами керував автор споминів. З'ясувавши потребу виборів місцевої Ради, він сказав: ,,Я певний, що між членами ради не буде спору, що у всіх нас є тільки одна мета, одна ціль — з'єднатись із своїми кровними братами українцями, з'єднатись з Україною. Але, щоб ніхто не сумнівався в цьому, я ставлю це питання під голосування: Хто за з'єднання з Україною, хай піднесе руку!'' Усі учасники зборів підняли руки з викликами ,,Най живе наша Україна!'' Проти з'єднання з Україною не піднялась жадна рука (ст. 104). Ще було кілька промовців, що порушували важливі справи. Кирило Рищук звернув увагу зборів на те, що до боротьби за свободу треба закликати не тільки села Гуцульщини, але й увесь наш нарід, що живе в Мадярщині.

Ті всенародні збори вибрали 42 члени Ради, й назвали її ,,Українська Народна Рада в Ясіню'', а головою її обрано автора споминів. На прешому засіданні Ради вибрано Головну Управу з 12 членів. Так скінчився той пам'ятний день 8 листопада 1918 року, що ,,до нині не втратив свого історичного значення'', — слушно зазначає автор.

Цікаво, що на протилежному західньому кінці Закарпаття, аж над Попрадом, у містечку Старій Любовні того ж 8-го листопада відбулося перше велике віче українських народніх мас та делеґатів революційних рад усіх довколишніх громад. Тут серед великого піднесення було ухвалено відірватися від Мадярщини і злучитися з Україною.

Згідно рішення Ради, Ст. Клочурак з Іваном Климпушем поїхали у Станиславів (тепер Івано-Франківськ) і передали урядові Західньої України постанову Ясіня про приєднання до України і протокол народних зборів від 8-го листопада. Делеґатів прийняв тодішній прем'єр-міністер С(идір) Голубович (1873-1938). Вони просили його, щоб військо Західньої України зайняло Закарпаття, але прем'єр С. Голубович відповів, що покищо про це не може бути й мови, бо Західня Україна веде тяжку боротьбу з поляками і не має зайвих вояків. Крім того уряд Західньої України одержує зброю, яку перевозиться через Мадярщину, а також там купує значну її кількість.

Нова мадярська влада графа Каролія скликала з'їзд представників усього Закарпаття до Будапешту на день 10 грудня 1918 року. Кожне село з українською більшістю вислало своїх представників. Прибуло в Будапешт коло 500 делеґатів, між ними були й представники Пряшівщини.

Головною метою мадярського уряду на тім з'їзді було отримати від делеґатів схвалення урядового маніфесту, що русини бажають залишитися в Мадярщині, а також ухвалити й законопроєкт автономних прав русинів у межах Мадярщини.

Більшість делеґатів священиків та вчителів орієнтувались на Мадярщину, але й між ними були винятки, як о. Мих. Медве, о. Петро Долинай. Автор детально й цікаво описує драматичний перебіг з'їзду. В дискусії взяло участь багато селянських делеґатів, що пригадували кривди заподіяні мадярами, та майже кожний з них заявляв, що в Будапешті, далеко від рідної землі, делеґати не мають нічого вирішувати. Хто відважився говорити по-мадярському, тому не давали скінчити промову. Д-р Юлій Брашайко запротестував проти змісту прочитаного маніфесту та заявив: ,,Наш народ домагається приєднання до України, до своїх братів'' (ст.113). Патріотичну промову виголосив д-р Мих. Андрашко й закінчив її словами гимну: ,,Душу й тіло ми положим за свою свободу...'' З'їзд ухвалив, щоб наступні збори, на яких буде вирішена доля Закарпаття, відбулися в Хусті. ,,Так скінчився з'їзд, на якому ...орієнтація на Мадярщину вповні провалилась. Це була перемога (горстки — МК) нашої національно-свідомої інтелігенції і наших селян, які в чужому оточенні, в столиці Мадярщини, не боялись провалити приготовлені пляни мадярської влади і її прислужників, наших ренеґатів... У Будапешті делеґати-селяни недвозначно висловили свою волю приєднати наші землі до України'' (ст. 115-116).

Ясінська делеґація (8 душ), повернувшись з Будапешту, подала звіт своїй Раді, яка схвалила поступовання делеґатів, а також постановила доповнити ясінську Раду представниками всіх сільських рад Гуцульщини, від Бичкова до Ясіня. Так постала ,,Гуцульська Республіка''; ця літературна назва виникла пізніше, офіційна назва була ,,Українська Народня Рада в Ясіню'' з представниками з сусідніх сіл.

Через тиждень після будапештського з'їзду, скликано з'їзд представників Мармарошу у Сиготі на день 18 грудня 1918 року для вибору Народньої Ради мармароської жупи. Цей сигітський з'їзд виразно і рішечу запротестував проти зазіхань румунів на місто Сигіт і його околицю. Тоді в Сиготі українського населення було більше, ніж румунсьуого, а села довкола нього були також українські.

На сигітському з'їзді ясінська делеґація довідалася, що мадярський уряд плянує вислати до Ясіня військо, щоб воно ,,навело порядок''. Ясінська Рада приготовилась до цієї події: зменшила наполовину свою міліцію, поховала зброю і вирішила не вступати в бій з мадярами, а вичекати як вияснится політична ситуація.

Вранці 22 грудня 1918 року до Ясіня прибуло 20 мадярських старшин і 600 рядових вояків під командою підполковника. За військом повернулась і давня зненавиджена мадярська адміністрація.

Дня 3 січня 1919 року у Станиславові (тепер Івано-Франківськ), на урочистому засіданні Національної Ради, було проголошено об'єднання Західньої України з УНР.

[Продовження буде]

ВІДЗНАЧЕННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН В ЕЛМАЙРІ, Н. Й.

Після підписання проклямації „Українського Дня Незалежности" в Елмайрі, Н. Й., що відбулося в присутності членів Управи міста, членів Відділів УККА та інших українських організацій. О. Степан Чомко (посередині) дякує посадникові цього міста Джонові Кеннеді за підписання Проклямації. Позаду (стоять): В. Корчинський, голова Відділу УККА, Іван Чопко, Є. Новак, Д. Ващишин, Д. Гадик та О. Кремль. За столом сидять члени Управи міста.

Активізація української громади в Каліфорнії

На протязі січня 1979 року відбувся ряд імпрез у Лос Анджелесі, які вказують на пожвавлення діяльности організацій Визвольного Фронту.

Дня 7-го січня СУМ під керівництвом Богдана Стуса влаштував традиційний Різдвяний Свят-Вечір. У програму включалось традиційне накриття столу, внесення дідуха. Про Святвечірні звичаї відчитала реферат п-а Л. Василин. Під керівництвом маестра В. Божика всі присутні, наче одна велика родина, колядували. Акомпаньював молоденький піяніст Р. Василин. Із словом до зібраних гостей виступила гостя з Европи, мґр Слава Стецько. Вона перенесла слухачів в Україну, змальовуючи картини великого прив'язання нашого народу до прадідівських звичаїв, не зважаючи на страшне переслідування московського наїзника. Читаючи вирізки з листів наших в'язнів і передаючи їх святочні побажання еміґрації, вона закликала, щоб їх підтримувати морально і матеріяльно та до всебічної акції в обороні прав України.

Того ж дня уполудне після Різдвяного Богослуження у православній церкві (УАПЦ) відбувся святочний обід у православній громаді. Заля була переповнена гостями, в більшості народжених на еміґрації в ЗСА і Канаді. Там також із довшою промовою виступала мґр Слава Стецько. Вона вказала на живучість української еміґрації в діяспорі та її духовні зв'язки з геройським українським народом.

При православній громаді з приїздом о. Г. Подгурця є помітно посилена праця над організуванням і вихованням української молоді.

Дня 19-го січня увечері відбулися загальні збори ОЖ ОЧСУ. Із доповіддю на Збори запрошено мґр Славу Стецько. Вона вказала на незламну поставу української жінки на Рідних Землях, підкреслила ролю жінки в українському суспільному житті в різних країнах поселення в Европі, Австралії і на американському континенті та заохочувала до праці для України над берегом Тихого океану.

Із словами привіту виступали о. Г. Подгурець і голова ООЧСУ — Остап Брікнер. Новообрану Управу очолила п-і М. Добрянська. Містоголовою обрано попередню голову Галю Подгурець, секретаркою — М. Бучинську, касиркою — М. Брікнер, головою Контрольної комісії — А. Прокопович. До Управи дальше увійшли пані: Білецька. Понятишин, Стусь і Грицків.

Громада Озон Парку в поклоні Патріярхові

Українська громада Озон Парку, Н. Й., і сумежних дільниць, яка гуртується при цекві Св. Покрови, скромно, але достойно відзначила 87-річчя народин, 40-річчя рукоположення й 16-річчя звільнення із сибірського заслання Патріярха Йосифа І.

У неділю, 18-го лютого ц. р., місцевий парох о. крилошанин Любомир Мудрий відслужив св. Літургію в намірені Блаженнішого і сказав принагідну проповідь, а церковний хор під керуванням проф. Тимоша Білостоцького відспівав трикратне многоліття Ювілятові. Під час Служби Божої проведено окрему збірку на „Дар любови" Патріярхові.

У неділю 25-го лютого заходами місцевого Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій ПУКЦ, що його очолює дир. Роман Крупка, відбулася святкова академія на честь Великого Ювілята. Сцену церковної залі прикрашено портретом Блаженнішого, китицями квітів і привітальним написом.

Програма почалась співом двох релігійних пісень „Як сильний, славний Господь..." і „Під Твою милость", — які виконав церковний хор. Програму академії відкрив Р. Крупка, підкресливши в своєму слові вагу перебування Патріярха на волі, як церковно-релігійного й національного духового провідника українців у цілому світі. Головне слово сказав парох о. крилошанин Л. Мудрий. Промовець накреслив життьовий шлях Ювілята, зокрема наголошуючи ці моменти в його житті й діяльності, які мали вирішальний вплив на долю Церкви й народу в найчорніші години її буття. Це — двигання відповідальности за свою паству після смерти Слуги Божого Андрея, оборона віри, Церкви й народу перед московсько-большевицьким окупантом, період страждань засланця в Сибіру, врешті історична місія й роля за час короткого перебування на волі. Промовець підкреслив незламність характеру, залізну волю, християнську покору перед Провидінням, організаційний хист, непохитну віру і безкомпромісовість прямування до цілі — завершення УКЦ патріяршим устроєм. Звернув він теж увагу на тривалий, історичної ваги вклад Патріярха у розбудову й закріплення релігійно-церковного і культурного життя української нації завдяки багатобічним обдаруванням Ювілята.

Учні 6-ої кляси місцевої Школи Українознавства Михайло Левицький і Ляриса Скомська проказали вірш „Молитва за Патріярха", учень 5-ої кляси Тарас Пальчинський продеклямував вірш Р. Завадовича „Привіт Патріярхові від найменших", а Ірина Івасишин, учениця 8-ої кляси рецитувала поему М. Борисюка „Привітання Блаженнішому Патріярхові Йосифові".

Молода піяністка Марта Мачай відограла два етюди Шопена.

Свято закінчено спільним співом численних присутніх релігійно-патріотичної пісні „Боже Великий, Творче Всесильний"...

[в.б.]

Ясне горіння...

(Казка „Дванадцять місяців" у поставі Студії Л. Крушельницької)

„Гори, гори ясно, щоб не погасло..." — цей рефрен біля ватри братів-місяців, що кілька разів звучить у п'єсі-казці С. Маршака (переклад Н. Забіли) в уяві багатьох глядачів на прем'єрі вистави в Ню Йорку, 18-го лютого, неначе символізував велику, невгасиму енергію та працю Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької. В основі сюжету казки „Дванадцять місяців" лежить невмируща тема боротьби добра і зла та перемога правди, щирости, доброти й справедливости над заздрістю, жадобою, брехнею і примхливою глупотою. Дія розгортається напередодні Нового Року та в новорічну ніч, коли, за повір'ям, в лісі відбуваються всякі дивовижі. Нещасна сирітка, праобраз Попелюшки, на домагання лихої мачухи та її жадібної дочки, у сніговію йде до лісу збирати проліски для молоденької королеви, яка за цю свою химерну забаганку обіцяла дати кошик золота. В лісі ведуть розмови звірі, а на допомогу сирітці стають дванадцять братів-місяців року, наприкінці винагородивши її за всі приниження й поневіряння. Зимові місяці карають жорстоких і брехливих мачуху з дочкою і завдають тяжких випробувань для королівського почоту і самої королеви, а вона, осамітнена, схиляє голову перед щирою сиріткою.

Цей короткий зміст, звичайно, аж ніяк не може передати чару й враження від кольоритної казки, укладеної в 4 дії (8 сцен), з чудовими мальовничими декораціями, світловими ефектами і розкішними костюмами усіх 46 персонажів п'єси. Треба дивуватися, як успішно вдалося Студії подолати технічні труднощі, пов'язані з поставою казки, не кажучи вже про складну, величезну режисерську працю з такою численною кількістю молодих і наймолодших учасників. А цю колосальну працю видно було з усього: з мізансцен, жестикуляції персонажів і праці над словом. Юні й дорослі глядачі напружено слідкували за фантастичним ходом сценічної дії — співчували покривдженій сирітці, сміялися над глупотою й примхами дівчини-королеви, обурювалися жадобою лихої мачухи та її дочки, з цікавістю слухали дотепних розмов лісових звірят. А що вже й говорити про чарівну появу дванадцятьох братів-місяців і їхній хоровід біля лісової ватри, чи пишний баль у палаці королеви або хуртовину, обернення злої мачухи й дочки в собак та феєричну появу срібних саней і срібно-гривих коней для красуні-сирітки — таке й на всесильній телевізії не часто бачиш!

Дуже добре, переконливо грали свої ролі головні дійові особи: сирітка (Оленка Певна), примхлива королева (Хризанта Гуглевич), професор (Ксеня Зєлик), старший воїн (Славко Галатин), канцлер (Олег Данилюк), а Марта Івашків (мачуха) і Мелася Сонєвицька (дочка) в трудних характерних ролях визначилися надзвичайною сценічною експресією. З шляхетною гідністю провели свої більші ролі місяці Грудень (Леся Галів), Січень (Таня Оберишин) і Квітень (Таня Поритко), як також і дев'ять їхніх братів-місяців. А хіба можна поминути увагою чудесних лісових звірів, що розмовляли між собою і гралися в засніженому лісі? Тут і неситий вовк (Юрко Микитин), спритний вухань Заєць (Андрійко Оберишин), мудрий Крук (Марко Ґлют) та дві грайливі граційні Білочки (Рома Павлюк і Христя Пастернак). У великому королівському почоті пишалися і Дама двору (Дарка Ґенза), і королівський прокуратор (Дарка Лещук), і блискучий начальник варти (Аскольд Кобаса), садівники, посли, воїни і гості. Назвати поіменно усіх 35 учасників (дехто виступав у двох ролях) було б тут неможливо, але всім їм належить признання за уміння й зусилля, яке вони вклали у свої сценічні образи.

Та безсумнівно найбільше признання й подяка належить п-і Лідії Крушельницькій за невтомну творчу режисерську працю і плекання живого мистецького слова в наших українських дітей і молоді. Це і є те ясне горіння, що не погасне в їхніх серцях і лишиться незатертим слідом у пам'яті. До творчого успіху постави казки „Дванадцять місяців" у великій мірі причинилися: композитор Ігор Соневицький, який написав музику до п'єси і сам був при фортепіяні, п-і Ольга Ковальчук-Івасівка (хореографія), п. п. Тарас Гірняк і Андрій Костів, що створили дуже гарні декорації, п. Юрко Ґречило (освітлення), пані Марійка Шуст (проєкти костюмів). Бездоганні костюми виконали пані Анна Зєлик, Анна Мандзій і матері учасників.

Хотілося б при цьому також висловити деякі зауваги і побажання. На нашу думку, п'єса виграла б від скорочення деяких надмірно-розтягнутих діялогів, без ніякої шкоди для змісту. Це надало б їй більшої динамічности і менше втомлювало б малого глядача, як, напевно, й самих учасників. Деяким молодим артистам було б ще попрацювати над чіткішою дикцією і правильними наголосами. Хоча ці недоліки можна віднести й на рахунок „треми", бож виступ на сцені вимагає не лише вишколу, а й самопевности, яка часом зникає перед сотнями очей глядачів. Але глядачі щиро нагороджували усіх учасників щедрими оплесками, а кошики й китиці квітів для пані Лідії і співтворців вистави були доказом глибокої вдячности за працю й естетичну насолоду.

Постава казки „Дванадцять місяців", безсумнівно, є черговим творчим осягом Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, що її успіхами радіє й пишається не лише українська громада Ню Йорку й околиць. Сподіваємося, що Студія покаже цю прекрасну виставу й поза метропалітальною округою, а дітям і їхнім батькам дуже радимо бути її глядачами.

Валентина Юрченко

22-го Січня в Бервіку

Як у минулому, так і в цьому році українська громада міста Бервіку, Па., відсвяткувала річницю відновлення Української Державности і Соборности.

Перш усього, за старанням місцевої церкви свв. Кирила й Методія, посадник міста Людвик Бякі видав 17-го січня Проклямацію до населення, проголошуючи день 22-го січня „Днем Української Незалежности" в Бервіку. В проклямації посадник закликав усіх мешканців цього міста з'єднатися з українцями по всьому світу в їх молитвах, посвяті і змаганні до повної незалежности їх рідного Краю.

Відтак, напередодні річниці Незалежности, в неділю, 21-го січня, про значення проголошення Незалежности та про те, як ми можемо допомагати Україні тут в Америці проповідав на усіх трьох Службах Божих місцевий парох о. д-р Іван Біланич.

У сам день 22-го січня о 10-ій год. відправлено окрему Службу Божу в намірені Українського Народу, а на місцевій радіостанції WBRX передано відповідні інформаційні матеріяли, щоби освідомити широкий загал американського народу з українською справою та заохотити його до піддержки наших змагань.

ТУІА відбуло Надзвичайні Загальні Збори

Філядельфія, Па. (Солтисик). — У днях 17-го і 18-го лютого ц. р. в готелі Шератон у Філядельфії Товариство Українських Інженерів Америки відбуло Надзвичайні Загальні Збори для устійнення статутових справ та усталення цілей і пріоритетів Товариства. Загальними Зборами проводила Президія: д-р О. Білик — предсідник, інж. Е. Филипович — заступник предсідника, інж. О. Солтисик та інж. Гринів — секретарі.

На Загальних Зборах були заступлені 164 мандати з присутністю голів наступних Відділів ТУІА: д-р Ст. Тисовський — Мінеаполіс, д-р В. Наконечний — Вашінґтон, інж. О. Серафин — Детройт, інж. П. Вихрій — Чікаґо, інж. Ю. Базилевський — Ню Йорк, інж. Ст. Косоноцький — Ню Джерзі, інж. С. Чорпіта — Філядельфія, господар. Загальні Збори відбулися під час відзначування 30-річчя Відділу Філядельфія. У рамках цих святкувань відбулася Наукова Конференція, предсідником якої був інж. О. Серафин. Доповідали: інж. О. Солтисик: „Аерозолі й атмосферичні зміни", інж. Л. Калинич: „Проєкт Української Національної кімнати у катедрі наук у Піттсбурзькому університеті", інж. Б. Боднарук: „Енерґія з вугілля — газифікація" та проф. д-р М. Перах: „Організування наукової праці в СССР".

Після ділових нарад Загальні Збори через аклямацію висловили признання Головній Управі й апробували її працю і діяльність.

Під час Загальних Зборів проголошено, що Т-во Українських Інженерів Канади і Т-во Українських Інженерів Америки оформились у Світову Репрезентацію Українських Інженерів на спільному засіданні 3-го лютого ц. р. — представників: Я. Соколика — Канада, Ю. Гончаренка, О. Ґлюта, М. Борецького — Америка.

Загальні Збори ТУІА переслали Патріярхові і Кардиналові Йосифові Сліпому найщиріші побажання у 87-річчя з дня народження і 40-річчя Архиєпископських Свячень.

Після закінчення Загальних Зборів Управа Відділу ТУІА Філядельфія зробила прийняття для членів-учасників Зборів, де члени Управи та голова С. Чорпіта з дружиною Христиною створили приємну атмосферу і товариський настрій.

Хай грають бандури!

Відзначаємо річниці і ювілеї різних організацій і окремих осіб, їх 50-, 60-, 70-ліття. Дай Боже їм всім здоров'я і успіху. Але не можемо байдуже оминути одну особливу, наймолодшу річницю, а саме: 5-ліття існування і процвітання нашої чудової квітки — Школи Кобзарського Мистецва під керівництвом о. С. Кіндзерявого-Пастухова.

Варто ще раз нагадати, що ця школа ввійшла в наше культурно-освітнє життя в Америці тільки в 1973 році, з ініціятиви тільки двох людей: мистецького керівника — багатогранно талановитої людини, кобзаря і священика о. С. К-Пастухова, та адміністратора, господаря і батька всієї школи п. Н. Чорного, відданого цій шляхетній справі, як кажуть, „не тільки до глибини душі, а й до глибини кишені"!...

Це ж бо він закупив аж 30 бандур, щоб приспішити працю школи, яка й розпочала свої проби в його хаті.

Зрозуміло, що батьки радо відгукнулися на бажання дітей (а деякі й самі вступили в таку школу, щоб навчитися опанувати мистецтво гри на бандурі — нашій рідній, єдиній у світі українській, козацькій бандурі!

Приглядаючись ближче до праці цієї школи за 5 років існування, — можна тільки дивуватися і захоплюватися її наслідками. Як відомо, в школі систематично навчаються біля 100 учнів у багатьох розпорошених відділах: Ню Йорк, Бруклин, Джемейка, Асторія, Фламінг, Озон Парк, Гестед і віддалених містах Чікаґо і Бостону, де подібними школами уже керують колишні учні Школи Кобзарського Мистецтва.

І відрадно усвідомити собі, що в сьогоднішній час розхристаного „рок-ен-ролу" в багатьох місцях нашого розселення розливаються чудовими мелодіями українські пісні — то співають наші солісти, наші хори, то грають на бандурах і співають наші діти, оживають старі козацькі думи і наші пісні, рівних яким — немає в світі!... І стає тепліше на душі...

Уже від лютого 1973 року управа школи видає свій власний бюлетень „Кобзарський листок" в двох мовах, в якому молодь висвітлює свою працю і заохочує до неї інших. І летить той „Кобзарський листок" по всьому світі, і у відповідь прилітає багато захоплень і похвал! Ось із сонячної Каліфорнії шле свій привіт і щире захоплення наш старий корифей, кобзар-віртуоз світової слави Василь Ємець: „Ваш „Кобзарський листок" особливо зворушив мене, бож це вперше в історії Кобзарства започатковалося ще ніде не бачене того роду видання!.. А ваша спільна праця, — далебі уславлює дороге ім'я нашої незабутньої Батьківщини України!"...

У цей свій перший ювілей школа видає альманах, який вони назвали „Кобзарський альбом" (також у двох мовах), де вміщені унікальні статті про бандуру і її значення в історії нашого краю та понад 100 окремих і збірних світлин керівників і бандуристів під час їхніх успішних виступів. Одночасно підготовляється до друку підручник гри на бандурі, в який шановний о. К-Пастухів вклав багато любови, праці й знань. Такий підручник буде великим скарбом для багатьох кобзарських одиниць, які творяться сьогодні і творитимуться в майбутньому. Запити про такий підручник уже надходять з багатьох місць нашого розселення в світі. За такий короткий, але творчий час свого існування Школа молодих кобзарів уже дала понад 60 успішних виступів на концертах, фестивалях, радіо і телевізії, щедро розсіваючи час української бандури серед своїх і розмаїтої більшости чужих.

Як підсумок 5-річної праці заходами приятелів Школи Кобзарського Мистецтва уже вийшла в світ дуже чепурненька книжечка-довідник про бандуру англійською мовою, щоб задовольнити зацікавлення американців оригінальною бандурою і молодими бандуристами, якими так щиро захоплюється публіка під час їхніх виступів.

Книжечка ця під назвою „A Quick Guide to the Bandura" гарно мистецько оформлена з кольоровою фотознімкою юної групи бандуристів і їх керівників, — її цікаво перечитати самому, а також її можна подарувати приятелеві, сусідові не-українцеві, чи ще комусь при різних зустрічах, цим ще далі поширюючи історію бандури і працю нашої молодої школи, яка, до речі... потребує нашої фінансової допомоги.

Про всіх їх варто говорити, ними варто милуватися і хвалитися, але основне — треба належно усвідомити і оцінити їхній вклад в загальну скарбницю української культури на„...нашій, не своїй землі"!

Оцінити, — і з вдячністю скласти свої щирі, батьківські дари, не пожертви, а таки дари, які їм так потрібні на видання запляннованих матеріялів!

Щоб у всьому широкому світі все грали бандури, і за Тарасом Шевченком співали бандуристи:

...„Наша дума, наша пісня —
Не вмре, не загине!"

М. Дубровська

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Маруся Проць — ще одна професіоналістка в Огайо

Мгр Маруся Проць

У липні 1978 року Маруся Мирослава Проць успішно закінчила студії французької мови у Кент Стейт університеті в Огайо, отримавши звання магістра. Маруся доня п-ва Проць, відомих громадських діячів у Янгставні, всім знана в цій околиці зі своїх деклямацій та активности в СУМ в Америці, „Рідній Школі" та українській громаді. Середнє навчання вона одержала в Чейні гай скул, де відзначилась пильністю та визначними оцінками. Після матури Маруся вступили на вищі студії до Державного університету в Кенті, де студіювала мови. З огляду на її здібности під час студій на мовознавчім факультеті, вона отримала стипендію від еспанського університету у Валенсії, де вона й закінчила студії еспанської мови. Повернувшись до Америки, Маруся почала викладати французьку та еспанську мови в середніх школах в Янґставні та опісля у Клівленді. Під час учителювання Маруся спромоглася на дальші студії та закінчила маґістерку з французької мови в Кент Стейт університеті.

На протязі студій Маруся не забувала й про українську громаду. Переїхавши до Клівленду, вона включилась в активну працю СУМА на Пармі, де кожної суботи помагала в дитячому садочку тієї ж організації. У той же час Маруся стала членом жіночого хору „Мрія" та молодечого 8-го Відділу СУА.

Взірцеве закінчення науки та постійна, плідна праця на українській громадській ниві, заслуговують на щирі побажання та ґратуляції від громад Янґставну та Клівленду.

Маруся та її батьки, п-во Проць, є членами 230-го Відділу УНС.

Юрій Кульчицький

Українка з Твин Сити є на списку „коледж реджістер"

Леся Пундик-Луцик

„Коледж реджістер" — це Національне Т-во Реєстрації Визначних Студентів і Ґрадуантів. На підставі академічних успіхів і активної праці у студентських товариствах, це Товариство вибирає найвизначніших студентів Америки й Канади, які проявляли ініціятиву і допомагали так Факультетові, як і Студентській громаді. У цю категорію вибраних ввійшла українка з Твин Сити п-і Леся Пундик-Луцик, дочка Марії та бл.п. проф. Юрія Пундика.

У 1966 році п-і Леся закінчила Міннесотський університет із ступенем бакалявра стислих наук, і її прийнято до таких почесних товариств, як: Фі Тета Каппа, Онорарі Сколастік Сосаєті, Фі Дельта Каппа та Онорарі Драматік Сосаєті.

У 1969 році п-і Леся вийшла заміж за Юрія Луцика, згодом ставши матір'ю двох гарненьких дітей. Але це й примусило її на деякий час перервати студії. Щойно десять років пізніше, бо в 1976 році вона вертається знову на університет, цим разом вписавшись на студії „Рітейл Мерчендайзінг". Поруч студій п-і Леся включилася в активне життя товариств при її Факультеті, ввійшовши у склад їхніх управ, а деякі з них вона навіть очолює. У т-ві „Фі Ипсільон Омікрон" вона є касиром; належить до „Фешен Форум, Професионел Рітейлінґ Орґанізейшен", де була містоголовою, а в 1976-1979 роках є головою; вона є репрезентантом студентів для „Рітейл Мерчендайзінґ Проґрам Комміті" у 1977-1978 роках, а такох 1978-1979 роках є членом „Мортар Борд-Юніверсіті Сколастік Сосаєті" — при чому не зважаючи на її активність в товаристві, оцінки в університеті є відзначаючі, так що вона отримала на рік 1977-1979 стипендію алюмнів.

І хоча в п-і Лесі повні руки студійної праці, а також зайняття в студентських товариствах при університеті, вона є активним членом української спільноти і бере участь у різних українських організаціях, займаючи в них пости. П-і Леся належить до 15-го Відділу Українського Золотого Хреста, де є касиром, у 11-му Відділі СУА вона була його головою, культурно-освітнім референтом, членом зовнішніх зв'язків та реклями, а сьогодні є членом Контрольної комісії. Вона була секретарем Комітету 200-річчя відзначування Америки і 100-річчя українського поселення, і брала участь у різних мистецьких виставках, а також була посередником поміж американськими організаціями і українськими культурно-мистецькими виступами.

Бути на списку „коледж реджістер" — це велика почесть, яка припала менше як 500 студентам з Америки і Канади.

Пані Леся Пундик-Луцик належить до 345-го Відділу УНСоюзу.

Надія М. Каркоць

Фільм посвячення Катедрального Собору під Покровом Пресвятої Богородиці і Св. Апостола Андрія Первозваного в Мюнхені

Перебуваючи в Мюнхені влітку 1978 року на лекціях в УВУ, я мав змогу відвідати апостольського Екзарха українців католиків у Німеччині Владику Платона Корниляка і при цій нагоді оглянути фільм великої історичної вартости — посвячення собору під Покровом Пресвятої Богородиці і св. Апостола Андрія Первозваного. Цей храм катедральний посвячено 17-го жовтня 1976 року. Він побудованих у зовсім модерному стилі за проєктом архітекта інж. Теодора Горна. Цей храм разом з парохіяльним домом та домом культури став окрасою Мюнхену й осередком культурного життя української католицької громади на терені Мюнхену.

Історичної ваги факт, заплянованого ще між двома війнами о. прелатом П. Вергуном, посвячення катедрального Собору, збудованого заходами Владики Платона Корниляка, закріплено на фільмі продукції „Телюкс-фільм" під режисурою фільмового продуцента Івана Процика. Цей фільм висвітлено вперше 1-го травня 1978 року в міському музеї у Мюнхені. Опісля ще кілька разів повторено висвітлення цього фільму в єпископській палаті, на прохання відвідувачів Мюнхену та осідку нашої Екзархії.

Але погляньмо на сам фільм. На екрані, під звуки української релігійної музики пересуваються перед очима глядача картини мальовничих краєвидів ультрамонтанної Баварії та прегарних споруд Мюнхену і спиняються та зосереджуються при українському католицькому центрі української Екзархії біля єпископської катедри. Модерна споруда катедри разом із будинками парохіяльним і домом культури здійснила мрії мюнхенської української громади мати свій культурний центр. Голос провідника з фільму пояснює, що цей осередок постав завдяки нашого Владики під авспіціями мюнхенського Архиєпископа й кардинала Депфнера і після його несподіваної смерти його заступника капітулярного вікарія, єпископа Ернста Тевеса і будівельного бюра в Баварії. Мюнхен нараховує близько 2000 українців католиків і цілої екзархії із близько 30,000 українців у західній Німеччині, включаючи і західній Берлін. Сама катедра, модерна церковна будівля з виразними формами візантійського стилю внутрі. Простір головної нави з просторими хорами з легко спадаючими сходами містить близько 300 осіб. Перед глядачем розгортається півколом широка емпора, вся вкрита візантійсько стилевим золотом. Посередині святилища, відділеного разом із бічними захристіями від головної нави, видніє на запрестольній стіні величня мозаїка, виконана спеціялістом від мозаїк, проф. Угом Мацеі з Італії. Представляє вона Божу Матір Оранту. На бічних стінах великі кольорові вікна з вітражами, також модерного стилю. Нава вся залита ясним теплим світлом, витворює милий привітний настрій.

Оглядаючи на фільмі нутро церкви святині, чуємо пояснення, як то Мюнхен від 1930 року став осередком духовної опіки над українськими еміґрантами, вже від того часу, коли, сьогодні вже покійний кардинал Михайло Фавльгабер і львівський Митрополит Слуга Божий Андрей Шептицький, заснували в Мюнхені колеґію ім. св. Андрея для виховування українських богословів. Далі бачимо картину й чуємо пояснення, про установлення Папою Іваном XXIII у 1959 р. Апостольського Екзархату для українців католиків візантійського обряду в Західній Німеччині та іменування першим єпископом Владику Платона Корниляка. Чуємо теж пояснення, що Українська Католицька Церква, як найбільша частина католиків неримського обряду розсіяна на еміґрантських поселеннях по західній Европі та заокеанських країнах в Америці, Азії, Африці, Австралії. Теперішнім осередком Української Католицької Церкви є Рим із сьогоднішнім осідком Верховного Архиєпископа, Патріярха і Кардинала Блаженнішого Отця Йосифа Сліпого.

Після вступних вияснень починається торжество посвячення катедрального храму, на яке з'їхалися священики зі Західньої Німеччини, також і з Франції та Бельгії і Австрії, і високе духовенство Православної Церкви.

Співають напереміну хори: катедральний під диригентурою Миколи Філя і дівочий „Діброва" під диригентурою Марії Гарабач.

Відбувається акт освячення спершу престола, потім церкви, які виконує Владика при співслуженні духовенства і при співі хору. Владика помолившись, миє престіл. Після вмивання престолу процесійно вносять до храму святі мощі, які Владика перебирає від ієрея при вході до святині й молиться. Диякон подає Архиєреєві малі сосуди, в які вкладено святі мощі, а це вкладають у вижолоблене заглиблене на престолі. Святі мощі полито й заклеєно восковою пластичною масою. Опісля „вдягають" престіл, покриваючи льняними обрусами. На цьому завершено урочистість освячення престола. Тоді посвячено святиню. Торжество завершено Божественною Літургією у візантійському обряді. Чому в візантійському обряді? Це потрібно вияснити чужинцям, католикам римського обряду, а саме, що великий київський князь Володимир прийняв Христову віру в 988 р. із Візантії через Болгарію, що також була візантійського обряду а також, що римський і візантійський обряд переймали св. Літургію безпосередньо від Апостолів, так що основні форми Служби Божої, це жертва — переміна хліба й вина в пресвяте Тіло Ісуса Христа і св. Причастя ідентичні в Літургіях обох обрядів.

На фільмі представлено вибрані важливіші частини архиєрейської Служби Божої, відслуженої Владикою Платоном в співслуженні вище названих священиків, німецького єпископа Тевеса, Владики Ореста і протопресвітера Паладія. Отець Амброз пояснював чужинцям Службу Божу, що зробила на них велике враження, головно „малий вхід", великий вхід, освячення Дарів, св. Причастя і молитви „Вірую" та „Отче Наш". Пояснено теж братолюбне цілування перед „Символом віри", яке установлено на спомин слів Ісуса Христа. Після заамвонної молитви на закінчення св. Літургії Владика Платон підносить многоліття Святішому Отцеві Папі, Блаженнішому Верховному Архиєпископові Патріярхові Йосифові, Єпископам, священикам, монашій братії. Один із співслужителів підносить многоліття Архиєреєві Кир Платонові. Перед благословенням Владика Орест, архиєпископ УАПЦ виголошує благодарне звернення до вірних і гостей.

Ще треба пригадати, проповіді під час Служби Божої Владики Платона, з якої цитую його слова: „Наше задушевне бажання є, щоб наш соборний храм, збудований на честь Покрова Пресвятої Богородиці і св. Апостола Андрія Первозваного, був символом непереможности нашої Церкви в тих важких для українського народу часах". Владика виголосив теж проповідь німецькою мовою, слово подяки німецькому Єпископові, Ернстові Тевесові, тимчасовому заступникові Кардинала Депфнера і баварському прем'єрміністрові д-рові Альфонсові Гоппелеві.

Під час сніданку в домі культури привітальні промови виголосили Владика Платон, мґр Євген Рен, голова УХР, мґр Антін Мельник в імені центральних українських організацій у Німеччині. Промовляв теж єпископ Е. Тевес від дієцезії Мюнхену і Фрайзінґу. На урочистому обіді, влаштованому Владикою Платоном у готелі „Deutscher Kaiser", промовляли: проф. д-р Володимир Янів, ректор УКУ, д-р Йоганнес Маврер, предсідник „Дому зустрічей", д-р Теофіл Леонтій від Української Національної Ради, Архітект Теодор Горн, о. проф. д-р Іван Гриньох, консисторіяльний радник. Під час обіду хор „Ікона" під диригентурою п. Катрі Колянковської чарував гостей своїм співом. У парохіяльному центрі співав хор молодечих організацій під диригентурою Володимира Панчака.

І ще довелося побачити на фільмі фраґменти відвідин мюнхенської катедри Блаженнішим Патріярхом Йосифом, що припали на неділю, 28-го листопада 1976 року, його зустріч із громадянством, яке вітало ентузіястично Главу нашої помісної Церкви. Це незабутні картини і з цим переживання великого моменту в житті українців, поселенців Баварії.

Виконання фільму зразкове. Видно досвідчену і вправну руку виконавця, що вклав багато праці в закріплення на стрічці незабутніх картин і звуків та голосів. Ще спонзорував цей фільм Владика Платон, Екзарх українців католиків у Західній Німеччині.

Василь Лев

Січневі Роковини в Ґлен Спей

Заходом Громадської Ради Українського Села в Глен Спей, відсвятковано 22 січня, 61-ші Роковини Самостійности і 60 Роковини Соборности України.

У суботу ввечері 20-го січня ц. р. в церковній залі св. Володимира відбувся концерт присвячений Січневим Роковинам. Свято відкрив голова Громадської Ради Ярослав Ґавур. Святочну доповідь виголосив д-р Александер Ничка, звертаючи спеціяльну увагу на важливість відзначування Січневих Роковин. Проклямацію від місцевого міського уряду відчитав посадник міста Пол Кін, а головні тези з 4-го Універсалу відчитала Евгенія Баран. Опісля відбулась мистецька програма, а саме: деклямації талановитої Ірини Паславської „На Софійській Площі в Києві" С. Орлюка, та Ярослави Гунчак „Сон" — Надії Лан. Місцевий жіночий хор під диригентурою інж. Осипа Гапія відспівав дві пісні „Далека Ти, а близька нам" — гимн американських українців та „Вічний Революціонер". Концерт закінчено відспіванням українського національного гимну.

У неділю, 21-го січня о год. 9-ій ранку в присутності стейтових та міських представників, як рівнож цілої української громади, відбулося урочисте піднесення американського та українського прапорів біля міської ратуші. Тут знову Проклямацію від міського уряду відчитав великий приятель українців, новообраний до стейтової леґіслятури Рей Кайзер, який не зважаючи на погану погоду прибув з Олбані на наше святкування. Всі відспівали американський та український гимни під час піднесення прапорів. Опісля всі учасники Свята перейшли до залі церкви св. Володимира на перекуску, що її приготовили пані з місцевого Відділу СУА.

В 11-ій год. того ж дня о. Теодор Богольник, парох церкви св. Володимира, відправив Службу Божу в намірені Українського Народу.

В понеділок 22-го січня, згідно з повітовою резолюцією з січня 1978 року Пол Кін, посадник міста Ламберленду, в присутності представників місцевих американських урядів та українських організацій підніс американський та український прапори в Монтісело, Саліван, біля Говернмент Сентер, які там повівали цілий тиждень.

П. С.

Відбулись Загальні Збори Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку

Під час Загальних Зборів членів Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку. За президіяльним столом сидять: адвокат Р. Гуглевич—предсідник зборів,та члени: д-р Іван Флис — головний предсідник УНСоюзу, Б. Фостяк, інж. Д. Григорчук - представник ЦУКА та інж. І. Гурик. При мікрофоні — інж. Роман Раковський

У неділю, дня 18-го лютого ц. р. відбулися у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку 28-мі Річні Загальні Збори Членів Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку в присутності 244-ох осіб управнених до голосування та кількох десяток гостей. Збори відкрив та ними провадив урядуючий президент тієї ж кооперативи — адвокат Роман Гуглевич.

Присутні вислухали вичерпних звітів президента адвоката Романа Гуглевича, касира інж. Романа Раковського, голови Кредитового Комітету адвоката Івана Тершаківця та голови Контрольної комісії д-ра Івана Сєранта та провели дискусію над тими звітами. Ці звіти доповняли 15-сторінковий друкований звіт дирекції за 1078 рік, що його розіслано було в більшій кількості членам перед зборами, а також роздавано присутнім на зборах при вході на залю.

Ці звіти також показували, що Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку — це не тільки найстарша українська кредитова кооператива на терені ЗСА, але також вона стала фінансово найсильнішою кредитовою кооперативою на тому терені. Це, між іншим, також підкреслив президент Екзекутиви Централі Українських Кооператив Америки інж. Дмитро Григорчук, який прибув з Чікаґо на ці збори.

Останній рік виказував спеціяльно великий зріст кредитової кооперативи в різних ділянках. Позики зросли за останній рік на 3,671,642.52 до суми 12,895,136.91 дол. інвестиції на 210,032.17 дол. суми 10,565,224.26 дол., а власні реальності на суму 350,966.00 дол. до суми 807,570.00 дол., коли інші активи виказали обнижку на суму 49,303.99 дол. до суми 233,868.18 дол. на кінець року 1978 і так, що всі активи зросли на суму 4,183,336.70 дол. до суми 24,501,799.37 на день 31-го грудня 1978 року.

З другого боку ощадностеві вклади зросли за останній рік на 3,975,288.82 дол. до суми 23,273,667.48 дол., зобов'язання супроти третіх осіб на суму 41,097.39 дол. до суми 111,488.55 дол., а власні фонди (запасний фонд, резерви надвишки зисків) на суму 166,950.49 дол. до суми 1,643.34 дол. на день 31-го грудня 1978 року.

Приходи за 1978 рік досягли суми 1,784,020.31 дол. і зросли на 23.78 відсотка в порівнянні з 1977 роком, коли оперативні видатки досягли суми 310,199.03 дол. і зросли тільки на 13 відсотків в порівнянні з попереднім роком. Коли в 1977 році виплачено дивіденди на суму 952,791.64 дол., то в 1978 році нараховано дивіденди на суму 1,233.487.96 дол. За весь час існування кредитівки в Ню Йорку нараховано дивіденди на суму 6,530,487.96 дол. Висока доходовість в 1978 році дозволила на підвишку дивіденди з 6 відсотків до 6.25 відсотка, а вкінці до 6.5 відсотка.

Крім найвищої на цьому терені дивіденди, наші члени мали ще й інші користі. Завдяки безплатному життьовому забезпеченні ощадностей та позичок — забезпеченеве товариство сплатило в минулому році позики померлих осіб на суму 32,282.29 дол., а за цілий час існування нашої кредитівки на суму 281,651.07 дол. Те забезпеченеве товариство також виплатило посмертне в сумі 24,708.95 дол. за останній рік, а в сумі 232,433.58 дол. за весь час існування. Зараз забезпечення ощадностей буде піднесене до висоти 2,000.00 дол.

Після одобрення діяльности завідуючих органів за 1978 рік, приступлено до вибору чотирьох членів дирекції та одного члена Кредитового комітету. Номінаційна комісія в такому складі як: д-р Василь Палідвор, Володимир Сидорак та Ярослав Щербанюк, яка згідно з приписами статуту діяла вже перед зборами — запропонувала до Дирекції: адв. Романа Гуглевича, мґр Ярослава Оберишина, інж. Івана Гурика та Івана Винника, а до Кредитового Комітету Тиміша Шевчука.

Коли зі залі зголошено додаткових кандидатів, а саме на членів Дирекції Богдана Фостяка та Михайла Головея, а на члена Кредитового Комітету Романа Крупку та Степана Шугана, згідно зі законом предсідник зборів зарядив тайне голосування з допомогою карток до голосування та покликав окрему виборчу комісію в складі д-ра Івана Флиса, як голови та Александри Кіршак, Стефанії Косович, Осипа Головацького й Любомира Гуменюка — як членів. Вислід голосування був такий, що подавляючою кількістю обрано на членів Дирекції: адв. Романа Гуглевича, мґра Ярослава Оберишина, інж. Івана Гурика та Івана Винника, а на члена Кредитового Комітету Тиміша Шевчука.

Під кінець зборів предсідник зборів висказав у імені присутніх признання та подяку за довголітню працю на пості віцепрезидента нашої кооперативи членові основникові тієї ж кооперативи директорові Богданові Фостякові. Подібну подяку висказав також дир. Михайлові Головеєві, що на протязі кількох років сповнював обов'язки члена Контрольної комісії, а останньо обов'язки членів Дирекції.

Після вичерпання денного порядку, о год. 7:15 вечора, предсідник закрив збори, що тривали від 3-ої по полудні, дякуючи присутнім за їхню численну участь у зборах, а зокрема Номінаційній та Виборчій комісіям за їхню продуктивну працю.

Для присутніх приготовано перекуску, якою займалися: інж. Любомир Зелик, мгр Ярослав Оберишин та Микола Ганущак.

Н. Н.

Св. пам'яті Олекси Приходька

Прийшла вістка, що 8-го лютого ц. р., по короткій недузі помер у Празі на 92-му році трудолюбивого життя один із найвидатніших педагогів і культурних діячів Карпатської України в часі між двома світовими війнами, св. п. Олекса Приходько. Ми, колишні учні Покійного, мило згадуємо свого професора української мови й літератури та з болем серця з віддалі прощаємо його в останню дорогу, яка скінчилася 15-го лютого ц. р. у крематорії в Страшинцях, у Чехо-Словаччині.

Св. п. Олекса Приходько народився 18-го жовтня 1887 року у Княжполі, на золотому Поділлі. Молодечі роки провів св. п. Олекса в Кам'янці Подільському, де в 1908 році закінчив духовну семінарію. Університетські студії завершив у Варшаві, де на деякий час залишився вчити в місцевій гімназії. З хвилиною, коли український нарід став до власного державного будівництва в 1917 році, молодий ще тоді педагог поспішив до Києва, щоб віддати свої сили на службу Україні. Тут йому призначено вчити в першій українській державній гімназії, а одночасно він стає членом Музичного Відділу Міністерсва Освіти та членом Театральної Ради при цьому ж міністерстрі, де знаходились організувати український державний театр у Києві.

лення українською та світовою літературами, св. п. проф. Олекса Приходько всеціло віддався плеканню українського хорового співу й театрального мистецтва. Ще в духовній семінарії у Кам'янці Подільському співав він у катедральному хорі, а зразу по приїзді до Києва взявся за організацію українського національного хору. Здобув він у Києві зразу признання після вдалого концерту, в репертуар якого входили тільки твори К. Стеценка. Тоді хорові О. Приходька акомпаньював сам композитор. Коли згодом створено славну Українську Республіканську Капелю, диригентом якої був Олександер Кошиць, то на одного із співдириґентів запрошено до неї св. п. Олексу Приходька, якому відтак доручено організувати концертове турне по країнах Европи. Це турне здобуло славу для українського хорового мистецтва, але капеля мусіла залишитися поза межами окупованої большевиками України.

Власне з Українською Республіканською Капелею прибув Олекса Приходько в 1919 році до Ужгороду, де тоді познайомився з провідними українськими діячами Закарпаття. Це промостило йому шлях до поселення в Ужгороді в 1920 р. з гуртом членів Капелі, які оформилися в музично-драматичний ансамбль „Кобзар". Спочатку „Кобзар" концертував у містах і селах Закарпаття, але вже в тому році перетворився на „Руський театр Товариства „Просвіта" в Ужгороді", дебютуючи народною драмою М. Старицького „Ой, не ходи, Грицю, та на вечерниці". Властиво, цей театр, пройшовши різні зміни, закріпився був у 1936-1938 роках, як Крайовий Народний Театр, що вже був субсидований державою і був під спеціяльною опікою губернатора Константина Грабаря та його дружини Ольги.

У багатьох відношеннях чи не найбільш рішальним кроком у житті св. п. Олекси Приходька, як педагога і музичного діяча, було іменування його о. Августином Волошином на пост викладача музики від вересня 1920 року в Греко - Католицькій Учительській Семінарії в Ужгороді. Як сам св. п. О. Приходько про це писав, це становище було для нього недосяжною мрією, бо він ані не місцевий, ані не греко-католик..., а виховувати саме майбутніх учителів він дуже бажав. І, властне, на тлі цієї учительської семінарії, чоловічої, а відтак і дівочої семінарії, розгорнув він організування багаточленного українського хору в Ужгороді. До біля 150 майбутніх учителів долучилося ще біля 150 учнів горожанської школи, й концерти цього народного хору здобували славу не тільки в Ужгороді й Мукачеві, але й Словаччині та на чеських землях.

Вишколені проф. Приходьком українські народні учителі розгорнули організування сільських хорів у місцевостях, в яких вони вчили. І так, у неділю, 13-го червня 1926 року відбувся з'їзд хорів сіл Гибівці, Кальника, Ґойдоша, Йовря, Олешника, Перечина, Заріччя, двох окремих ужгородських хорів, як і двох оркестр Івана Романченка з Перечина й Заріччя. Під диригентурою св. п. О. Приходька всі ці хори разом, у складі 600 співаків, дали концерт у міському театрі в Ужгороді, а згодомописувався своїми музичними осягами кожен хор окремо. Тоді то й виринула думка створити репрезентативний Крайовий Хор Учителів, що його очолив крайовий шкільний інспектор Юліян Ревай, а музичним керівником і диригентом цього 100-членного хору аж до 1938 року залишився св. п. проф. О. Приходько, з яким він виїздив до міст Словаччини й Чехо-Словаччини, як і зокрема до Румунії. Всюди здобував він великі успіхи.

Свою педагогічну діяльність поширив св. п. проф. О. Приходько викладанням української мови й української та світової літератур від 1923 року в Державній Торговельній Академії в Ужгороді, що її зорганізував проф. Августин Штефан. У 1925 році цю інституцію перенесено до Мукачева, куди в 1926 році перенісся також св. п. проф. О. Приходько. Властиво, вся майбутня педагогічна праця була пов'язана з Українською Торговельною Академією, яка в листопаді 1938 року, з огляду на окупацію Мукачева мадярами, перенесена була до Сваляви, а відтак у 1939 і 1940 роках продовжувала свою діяльність під директурою проф. А. Штефана, у Братиславі, на Словаччині. Св. п. проф. О. Приходько поділяв долю й недолю цієї навчальної інституції аж до її ліквідації в 1940 році в Братиславі.

Перебуваючи в Мукачеві св. п. проф. О. Приходько продовжував свою працю з Крайовим Хором Учительства. Але позашкільна діяльність на тому не кінчалася. Власне навчання української мови й літератури пов'язав він органічно з його діяльністю „Культурно-Освітнього Ґуртка при ДТА в Мукачеві", концентруючись на вишколюванні своїх студентів у театральній штуці та ораторстві. Існуючим хором при Торговельній Академії диригував проф. Іван Трухлий, товариш св. п. О. Приходька з Капелі кошиця. Між ними була дуже тісна співпраця, бо в різних виставах на сцені потрібно було й хорових виступів, і інструментальних і т. п. Вершком театральної діяльности О. Приходька в Карпатській Україні була його постава „Ревізора", комедії Микола Гоголя, очевидно, в українській мові. Виставу влаштовано точно в сторіччя першої постави „Ревізора" в Петербурзі, що мало місце 19-го квітня 1836 року. Півторарічна підготова „Ревізора" дала несподівані осяги. Точно в сторіччя „Ревізор" пройшов із небувалим успіхом у міському театрі в Ужгороді, а 20-го квітня 1936 року в міському театрі в Мукачеві. Крім цього п'єси меншого розміру ставив цей театр реґулярно кожного місяця в руханковій залі Державної Торговельної Академії, куди вже масово приїздили селяни, зокрема сільська молодь, з довколишніх місцевостей.

Все це мало колосальне виховне значення, бо ділялось воно в самому центрі закарпатського москофільства. Будучи опікуном згаданого Культурно-Освітнього Гуртка, св. п. О. Приходько дбав про те, щоб молоді студенти виголошували писані ними реферати на різні теми щосуботи для членів гуртка, а зокрема вимагав від кожного члена виголошувати короткі промови з пам'яті. Ця його діяльність, властиво, була продовжуванням його педагогічної праці, бо кожну свою годину в клясі розпочинав св. п. проф. Олекса Приходько спільною рецитацією всіх студентів якогось відомого твору. Вже у дверях розпочинав він голосно: „От, так, в кущах спочивав Одиссей..." або „Минають дні, минають ночі...", а всі продовжували далі „...минає літо ..." до кінця.

Дуже серйозно трактував св. п. О. Приходько свої обов'язки дорадника редакції студентського журналу при Торговельній Академії п. н. „Тиса", на сторінках якого дехто з нас пробував вперше своє журналістичне перо, дехто ставив перші свої кроки майбутнього поета, інший повістяра і т. п. Власне там, під доглядом св. п. Олекси Приходька пробував вперше свої поезії публікувати Іван Рошко-Ірлявський; власне, на сторінках „Тиси" пробували свої сили письменницькі Михайло Томчаній, Федір Потушняк, Й. Жупан та інші відомі тепер письменники. З-під ораторського вишколу О. Приходька вийшла найвидатніша дикторка українських радіопередач за часів Карпато-Української Держави — Маруся Ігнатишин-Лоґуш, яка, до речі, співпрацювала на сторінках „Тиса", як і в театральному ансамблі.

Мов на екрані перелітають перед нашими очима чудові спомини спільних переживань, під виховним і педагогічним проводом нашого улюбленого професора української (на початку кожного року з правописного обов'язку писав на таблиці св. п. Професор крейдою великими буквами „Руська мова", щоб відтак уживати в клясі тільки терміну „українська мова", „українська література" і т.п.) мови та української і світової літератури, підручники для навчання яких писав він сам. Пам'ятаємо ми його завжди усміхнене обличчя... Пам'ятаємо його завжди елеґантно одягненого, його поважні й спокійні рухи, які заставляли самі кожного з нас до наслідування. Але й пам'ятаємо ми його рішучі вимоги працювати над собою, реґулярно читати кращі зразки світової та української літератури, з одного боку, а як безкомпромісового оборонця всіх покривджених, а в тому і слабших студентів, з другого боку. Бо в нього, безприкладного педагога, ніколи не було „поганих" студентів, бо, на його думку, існували тільки погані педагоги...

Цей незрівняний педант своєї професії уважав, що добрий живий приклад — це найкращий спосіб навчання. А вже спеціяльну доброту й любов виказував він у відношенні до тих, які найбільше потребували того промінюючого добра, яке завершувалося в самозрозумілій для нього необмеженій любові до українського народу.

І пішли ми, колишні його студенти, у світ „з його духа печаттю", хоч дехто з нас навіть не був із ним у видимому контакті на протязі останніх трьох і пів, а то й чотирьох десятиріч.

Петро Стерчо

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

КАНАДСЬКИЙ УРЯД...

(Закінчення зі стор. 1)

учасникам руху опору та інші.

Справу української іміґрації до Канади та справу з'єднання родин з'ясував міністрові п. Богдан Микитюк, який висловив признання канадському урядові за те, що це завдяки зусиллям канадських делеґатів учасників Гельсінкської Конференції включено т.зв. „третій кошик" — секцію про права людини в яку теж входить справа іміґрації та з'єднання родин.

Діючи по цій лінії канадське міністерство закордонних справ зробило великі заходи допомогти переслідуваним політичним в'язням Чіле, ба навіть пішло до чілійських тюрем і звідти видістало та перевезло до Канади 270 арештованих та їхніх родин. Так само недавно успішно заключила Канада умови з червоним Китаєм та В'єтнамом про з'єднання родин. На жаль, міністерство Закордонних справ не робить заходів, щоб із Совєтського Союзу видістати політично переслідуваних українців, чи поєднати поверх 150 українських родин, які стараються спровадити своїх найближчих—батьків, братів та сестер. Совєтський Союз цілковито іґнорує заходи канадської т.зв. „тихої дипломатії" і лише відкрита вимога самого прем'єр-міністра могла б добитися успішних наслідків.

Ця надзвичайно успішна зустріч з міністром Кафіком його дорадниками та провідниками діячами східньоевропейських народів у Канаді закінчилася обіцянкою міністра вглянути в заторкнені справи та знову відбути подібну зустріч, щоб упевнитися, що зусилля ці не йдуть намарно.

І справді не довго прийшлось чекати, бо вже на 15-го березня Канадська Парляментарна Комісія для виконання Гельсінкських Уґод запросила учасників на переслухання та представлення петицій.

ЗСА плянують вислати...

(Закінчення зі стор. 1)

які вишколюватимуть єменців у вживанні протилетунської гармати типу „Вулькан" та протитанкових ракет.

Речники Державного департаменту ЗСА підтвердили здогади політичних коментаторів, що рішення президента Картера відносно негайної допомоги Єменові є наслідком нової настанови ЗСА до прихильних їм країн Арабського півострова й Перської затоки. Вони твердять, що після перевороту в Ірані на Арабському півострові, багатому у запаси нафти, яка є необхідна для ЗСА та їх союзників, витворилась „силова порожнеча", що її старається використати Совєтський Союз. Вагання ЗСА у відношенні до Ірану захитали довір'я арабських країн до ЗСА, тому президент Картер примінив більш рішучі заходи після агресії просовєтського Південного Ємену на Ємен, який сусідує зі Савдійською Арабією. Власне Савдійська Арабія звернулась до ЗСА за допомогою Єменові і навіть частинно покриває кошти закупу й достави зброї.

У міжчасі бої на погранниччі Єменів продовжуються, при чому південним єменцям допомагають совєтські, кубинські й східньонімецькі військові дорадники, число яких в останніх днях зросло до біля 3,000. Воюючі сторони покищо зігнорували заклик Арабської Ліги до перемир'я.

У невимовному смутку повідомляємо, що у вівторок, 13-го березня 1979 року, відійшов, несподівано, у Вічність, наш Найдорожчий БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

ІЗИДОР ВОЛОДИМИР ЖИЛАВИЙ

на 72-му році життя, директор шкіл в Україні, культурний і громадський діяч, народжений у Монастириськах, Україна.

Опечалені:
дружина — АНАСТАЗІЯ
доньки:
ЛІДІЯ з чоловіком д-ром БОГДАНОМ КУРОПАСЕМ
РОКСОЛЯНА з чоловіком ОРЕСТОМ ГАРАСИМОВИЧЕМ
син — д-р РОМАН ЖИЛАВИЙ з дружиною АЙЛІН
сестра — ОЛЬГА з чоловіком у Польщі
внуки — РОМАН, НАДЯ, МАРЧИК, ДОРІЯН, АДРІЯН, МАРКО І АРЕТА

ПАНАХИДА у п'ятницю, 16-го березня 1979 року, о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 Іст Тейбор Рд., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в суботу, 17-го березня 1979 р. до церкви Христа Царя, 1627 Каюґа вул., о год. 9:30 ранку, а опісля на цвинтар на Факс Чейс.

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на НТШ.

У ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
(яка припадає 19-го березня 1979 р.),
нашого Найдорожчого і Незабутнього

бл. п. ІВАНА ГАЙДУКЕВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремк, Міш.
у суботу, 7-го квітня 1979 року, о год. 7-ій ранку.

Про молитви за спокій душі Покійного просять —
вдова — ТАТІЯНА, ДІТИ,
ВНУКИ І ПРАВНУКИ

ПАМ'ЯТІ НЕВІДЖАЛУВАНОГО ДРУГА

Я, один із односельчан і щирих приятелів

ПОКІЙНОГО

ГРИГОРІЯ ГОЛУБЦЯ

хочу пригадати і вшанувати пам'ять цього вірного сина рідного народу в четверті роковини Його смерти.

Григорій, що вмер 1975 р. у Клівленді, ЗСА, уродженець Любеня Малого коло Львова, прикладний громадянин і чесний ремісник, політв'язень Берези Картузької і совєтської тюрми, залишиться в пам'яті тих, що Його знали, зразком палкого патріота, що словом і ділом служив визвольній справі свого улюбленого українського народу. Замилуваний у творчості Шевченка, при всіх нагодах цитував „Кобзаря", шукаючи в ньому розради і заохоти, відповідаючи на всі ворожі репресії шевченківським „мучусь, але не каюсь!"

Колишні Його друзі прикро відчувають Його втрату, тож хай ця коротка згадка про Нього буде, хоч і скромним, але щирим виявом нашої пошани до Покійного Григорія Голубця.

Чікаґо, Ілл. МИХАЙЛО ТИМЧИШИН

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 29-го січня 1979 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДЯДЬО

бл. п. ЯРОСЛАВ ПЕТРОВСЬКИЙ

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку Усім, що своєю участю в похоронних відправах звеличали пам'ять Покійного.

Щиро дякуємо о. радникові Томі Бариляхові за похоронні відправи і зворушливу проповідь під час Служби Божої, а о. Давидові Клуневі за відправу Панахиди в Ню Бронсвіку, Н. Дж.

Рівнож дякуємо хорові церкви св. о. Миколая, під диригентурою п. Киниша, за участь в Панахиді. Похоронному заведенню Насевичів за дбайливе переведення похорону.

Щиро дякуємо пані Іванні Петик за грудку Рідної Землі, про яку завжди мріяв Покійний і з якою спочив на віки.

Особливо дякуємо паням Евгенії Костюк, Олімпії Гайдучок і Наталії Лопатинській, які прийшли з поміччю і потіхою в перші хвилини нашого горя, як рівнож дякуємо 10-му Відділові СУА та усім Тим, що замовили Служби Божі за душу Покійного.

Щиро дякуємо 65-му Відділові СУА в Ню Бронсвіку за замовлення Панахиди і участь у ній, як рівнож за щедрий дар на запасний фонд „Нашого Життя", замість квітів на могилу Покійного.

Дякуємо усім Тим, що потішили нас у хвилині нашого горя.

Дружина — ІРИНА
Дочка — НАТАЛКА з мужем ІВАНОМ ГОЛОВІНСЬКИМ
Внук — ЮРІЙ з дружиною ВІРОЮ
Внучка — МАРУСЯ

ПОДЯКА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого МУЖА Й ТАТА

бл. п.

ПЕТРА ІГНАТА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ
в середу, 28-го березня 1979 року
в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., о год. 7:30
і в церкві Успення Пресвятої Діви Марії в Маямі, Фльор., о год. 8-ій.

16-го лютого 1979 р. відбувся похорон бл. п. нашого Дорогого МУЖА Й ТАТА

д-ра прав
ПЕТРА ІГНАТА

на цвинтарі в Гемптонбурґу, Н. Й.

Сердечно дякуємо Високопреподобному Мітратові о. В. Білинському за проведення похоронних відправ в похоронному заведенні, на цвинтарі та прощальні слова над домовиною. Дякую моїм Дорогим Сестрам і їх Родинам, які зайнялися усім, що зв'язане із похоронами. Дякую кузинові пок. Петра, Юркові Пашеві, який цілий час не опускав нас в нашім горю. Моїм Дорогим Приятелькам Іці Олесницькій і Кумам Ірені й Тосьові Феденишин, наша щира подяка. Теж ВП. п. д-рові Шандрові і п. Штибель за прощальні слова в похоронному заведенні та про теплу згадку про Покійного; Дорогим Паням із СУА, 70 Відділ у Пассейку; Дорогим Паням і Панам із Карпатського Союзу на руки голови д-ра Комаринського; Карпатському Дослідному Центрові на руки прем'єра Ю. Ревая; Гуцульському Товариству „Черемош" на руки п. Д. Ткачука; Пластовій Станиці, Самопомочі та Співпрацівницям „Компютопринт" і Усім, хто прибув до похоронного заведення попрощати бл. п. Петра. Дякуємо Товаришкам і Товаришам Петра-Марка за численну участь і співчуття.

Дякуємо рівнож за численні телефони і листи в часі недуги Петра і після Його смерти, піддержуючи нас на дусі. Дякуємо всім Тим, що прислали квіти, за численні пожертви на Служби Божі та пожертви на потреби Карпатського Союзу.

Тяжко нам згадати Усіх поіменно, тому цими кількома словами дякуємо за тепле й щире слово. Нехай Господь винагородить Всім стократно.

Похоронному заведенню Бурнадз в Кліфтоні дякуємо за дбайливе переведення похоронів.

Дружина ЛІДА
й син ПЕТРО МАРКО ІГНАТ
та Родина

12-го березня 1979 р.

Прийнявши монаший сан, якщо я чимось перед ким будь провинився, я прошу прощення: перший раз, другий раз і третій.

Смиренний богомолець за Рідну Церкву й Рідний Народ

Ієромонах ПАВЛО
(в мирі — ПЕТРО)
ЯМНЯК

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ТАТІЯНИ СЕНЬКІВ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в неділю, 18-го березня 1979 року, о год. 12:15 по пол.
в катедрі св. о. Николая, Чікаґо, Ілл.

До участи запрошується всіх Приятелів і Знайомих.

Прошу згадати Покійну в цей день у своїх молитвах Родину в Україні і Брата з Родиною у Франції.

Про молитви за спокій душі Покійної просить —
АЛЕКСАНДЕР МОЦЬО

Літературний вечір М. Руденка в Ню Йорку

Ню Йорк (УІС „Смолоскип"). — 10-го лютого 1979 року, в переповненій залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку відбувся Літературний Вечір присвячений Миколі Руденкові, визначному українському письменникові і філософові.

Вечір спільно влаштували Об'єднання Українських Письменників „Слово" і Українське В-во „Смолоскип" ім. В. Симоненка в другу річницю арешту поета і з нагоди появи збірки його самвидавних поезій „Прозріння".

Вечір відкрив і ним керував представник „Смолоскипу" О. Зінкевич. У своєму вступному слові він говорив:

„Коли появляється нова книга — це радісна подія для автора й читача. Зокрема радісно, коли появляється збірка поезій, в якій найкраще з усієї літературної творчости відображається душа поета і душа народу.

Сьогодні ми приходимо до українського читача в Україні й поза її кордонами з самвидавною збіркою поезій М. Руденка — „Прозріння". Для видавництва — це уже один успіх. Але для всіх нас, хто візьме в руки цю книгу — його серце наллється болем — поет — за слово, за переконання посаджений в Мордовські концтабори.

Світ, в якому живе Микола Руденко, керівник київської Української Гельсінкської Групи, повертає колесо історії до середньовічних часів, коли на кострах спалювали вільнодумців. Так і сьогодні на кострі поневірянь горить Микола Руденко. Але полум'я це животворче — воно несе нам віру у наш нарід, віру у справу, за яку сидять Руденко і багато-багато інших, віру у вільне слово, яке ніяка сила у світі не зможе покорити, віру в людину... Сьогодні, коли ми тут зібрались — сидять за колючими дротами мужні захисники права і законності. Нехай сьогодні з далекого Ню Йорку долине до них наше слово пошани і солідарности з ними. Нехай вільне слово Руденка заохочує до праці, нехай наші душі прозріють бажанням свободи для тих, які їх втратили".

В часі Вечора з читанням поезій М. Руденка виступили молоді талановиті артисти Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької — Мотря Слупчинська і Орест Кебало, яких присутні нагородили довготривалими оплесками.

Доповідь д-ра О. Тарнавського — „М. Руденко — Паскаль доби соцреалізму"

Голова Об'єднання Українських Письменників „Слово" д-р О. Тарнавський у своїй доповіді зробив аналізу творчости М. Руденка та порівняв її з творчістю французького філософа-реформатора з XVII сторіччя Б. Паскалем, який боровся проти французького абсолютизму. Д-р О. Тарнавський говорив:

„М. Руденко міг би повторити за Кантом, що дві речі його постійно турбують — це внутрішній голос сумління, що шукає правди, і зорі над ним, що говорять про великий всесвіт часткою якого є людина.

Філософічна глибина, що її бачимо у творах Руденка — це наслідок його допитливости, що її завважуємо у нього вже в той час, коли він льояльно вкладався у приписані рамки соцреалізму. Ця допитливість і повела Руденка на шлях шукання правди, допомогла йому зревідувати свої погляди та відкрила перед ним світ тієї реальности, в якій людина віднаходить своє місце у безмежному просторі і вічному часі.

Совість у Руденка — це остаточне мірило вартости людини. В розумінні Руденка — у людини є дві величини — це вона сама, а головне її сумління, вища людська прикмета, що дозволяє людині розуміти і відчувати ясність і темноту, добро і зло, і друга величина — це вічний світ".

Д-р О. Тарнавський зокрема зупинився на поемі Руденка „Хрест", яку назвав „голосом національного і людського сумління", порівнюючи її з Франковим „Похороном" і Тичиним „Похороном Друга". Свою доповідь він закінчив такими словами:

„Совєтська держава побудувала великі споруди, як Дніпрельстан, її космічні кораблі кружляють у міжпланетних просторах, а все ж у неї страх перед поетом, який здобувся на відвагу сказати вільне слово".

Спогади про М. Руденка Надії Світличної

Недавній політв'язень Мордовських концтаборів, учасниця правозахисного руху в Україні, Надія Світлична поділилася з присутніми спогадами про М. Руденка, з яким познайомилася щойно після чотирирічного ув'язнення і тоді, коли поет-філософ творив Українську Гельсінкську Групу. Нижче наводимо цитати з її виступу:

„Сьогодні в Мордовії, у 19-му таборі, десь через дві години ось сидять підйом. Бо там вже скоро ранок. Може Руденкові старі рани не дають спати. І може він думає про людей, про добро, про зло, яке творять люди, але напевно він не уявляє, що ми тут зібралися — так багато його друзів.

Руденко сьогодні наша честь, наша гордість і наша ганьба. Якщо ПЕН-клюб, якщо усі письменники візьмуть одного Руденка під свій захист, то невже всі вони будуть безсилі і дадуть йому померти, як Снєгірьову в тюрмі?"

Микола Руденко

Н. Світлична розповіла, як вона довідалась про Українську Гельсінкську Групу, вийшовши з ув'язнення, як довідалась про його „Економічні монологи", про свою розмову з братом Іваном, який колись критикував творчість Руденка, коли він писав з режимних позицій. Вона говорила:

„Коли ми поїхали з Мариновичем і Матусевичем в Кончу-Заспу до Руденка — одразу впало у вічі, що він мені дуже близька людина. В мові, в манерах було щось дуже близьке мені. Одразу якось духовно ми зблизилися".

Після цього Н. Світлична бачила М. Руденка в день його народження 19-го грудня 1976, це раз перед арештом, а згодом виступаючи свідком на процесі в Дружківці.

„Про той суд, — говорила вона, — мені важко згадувати. Було загальне відчуття такої, я б сказала, фашистської атмосфери. Ніби ти ступив ногою у гадючник, якесь гадюче кубло".

Н. Світлична згадала, що її фальшиво цитували в одній газеті, коли вона говорила про тортури в Совєтському Союзі. Вона продовжувала:

„Я хочу сказати, що йому голки під нігті не загавляли. Але коли виймають душу — це роблять ввічливо. Душу виймають ввічливо, топчуть людей і розчавлюють сьогодні теж ввічливо, чемно".

Н. Світлична закликала присутніх підтримати Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи, яке очолюють ген. П. Григоренко і Л. Плющ. Вона закінчила:

„Цим ми підтримаємо М. Руденка. Як він про це довідається — це допоможе йому пережити найгірші злигодні табірного і тюремного життя".

Виступ Віктора Боровського

Недавній ще студент Слов'янського Педагогічного Інституту, 22-річний Віктор Боровський, учасник українського правозахисного руху говорив про своє знайомство з М. Руденком і вплив письменника на формування його світогляду. Він говорив:

„Мені пощастило бути знайомим з М. Руденком. Я про нього чув раніше і читав його твори, коли він ще був відомим радянським письменником.

Коли він став головою Української Гельсінкської Групи, я ще раз почав перечитувати його твори і почав дивитись на його речі зовсім іншими очима".

В. Боровський обширніше зупинився на казці Руденка „Зелене око", яке було видане режимним виданням і яка цілком змінила його розуміння совєтської дійсности. Згодом читав „Хрест". Обидва ці твори стали рішальними у формуванні його світогляду. В. Боровський розказував про свої зустрічі з письменником і зокрема про першу: „Відкрились двері і я побачив на порозі сяюче обличчя Руденка. Перша його посмішка з якою він зустрів мене заспокоїла мене. Я відчув, що це людина, яка може зрозуміти, яка не може зробити нікому і нічого злого... Це людина відкритої душі. Це незвичайна людина. Не знати чи він звідти вийде, чи його зустріне доля Снєгірьова. Вся надія на Західній світ..."

В. Боровський висвітлив прозірки з життя М. Руденка, подаючи до них свої коментарі.

Під час Вечора В-во „Смолоскип" влаштував виставку оригінальних документів Української Гельсінкської Групи.

ДАЛЬШІ ПСИХІЯТРИЧНІ...

(Закінчення зі стор. 1)

ній в'язниці. Йому сьогодні 63 роки.

Микола Плахотнюк, лікар по професії, був заарештований у січні 1972 року. У зв'язку з самвидавною діяльністю. Його діягнозовано, як шизофреніка, довгі роки тримано у казанській психіятричній в'язниці, а недавно переведено до звичайного психіятричного шпиталю у місті Сміла в Україні.

Василь Рубан, поет, був заарештований у 1972 році після зазначення, що його поезії задуже націоналістичні. Його визначено божевільним і ув'язнено у 1973 році у дніпропетровській психіятричній в'язниці. У 1976 році його переведено до казанської психіятричної в'язниці, де він перебуває ув'язнення і тепер.

Яків Довготер народився на Кубані в 1959 році, заарештований 19-річним юнаком за посідання християнської літератури. Його ув'язнили у психіятричній в'язниці, де допитували про релігійну літературу, але звільнили.

Василь Спиненко закінчив філософський факультет Донецького університету. Його арештували в березні 1971 року і обвинуватили, що він теоретик політичної групи Революційної Партії Совєтських Інтелігентів. Його запроторено до дніпропетровської психіятричної в'язниці, де він перебуває тепер.

Борис Ковгар, музейний урядовець, заарештований у Києві у 1972 році по розповсюдженні відкритого листа, в якому він описав, як від 1967 року він був сексотом для КГБ. У вересні 1973 року проголошено, що він розумово хворий, але на „позбавлений від покарання". Після того, як він „стане здоровим", Ковгар буде під судом. Він і далі у дніпропетровській психіятричній в'язниці.

Лев Убожко, фізик, заарештований у січні 1970 року за самвидавну діяльність. Його засудили на 3 роки каторги, але в 1972 році додано йому нові політичні обвинувачення. Його визнано божевільним і від того часу він у ташкентській психіятричній в'язниці.

Олександер Янкович заарештований у січні 1976 року за релігійну самвидавну діяльність. Він член Євангельської Християнської Баптистської Церкви на Вінниччині. 2-го грудня 1976 року Краснодарський суд ув'язнив його на неозначений час до психіятричної в'язниці. Він перебуває у черняхівській психіятричній в'язниці.

Йосип Тереля відбув 14 років совєтських концентраків, в'язниць та психіятричних шпиталів. У грудні 1976 року він написав відкритого листа до голови КГБ, в якому описав так само психіятричні зловживання, які він бачив у січовській психіятричній в'язниці. Його заарештовано і запроторено до психіятричної в'язниці у квітні 1977 р. У вересні 1977 р. Йосипа Терелю переведено зі звичайного психіятричного шпиталю у м. Берегове на Закарпаттю до дніпропетровської психіятричної в'язниці. Там його примусово „лікують" сильним невролептичними ліками. Його фізичне здоров'я значно погіршилось.

КГБ не тільки переслідує осіб психіятричним терором, але і намагається закрити свої сліди, переслідуванням лікарів, які відмовляються співпрацювати з КГБ, а так само переслідують осіб, які збирають відомості про переслідуваних. Фелікса Сереброва члена Ділової Комісії для дослідження вживання психіятрії для політичних цілей заарештовано. Олександра Подрабінека засуджено на 5 років екзилю. Зісельса, що збирав матеріяли про українських жертв психіятричного терору заарештовано у грудні минулого року і йому загрожує 3 роки тюрми.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ІЗРАЇЛЬСЬКО-ЄГИПЕТСЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 1)

носно пропозицій, на які погодились Садат і Бегін, але спостерігачі припускають, що вони стосувалися надання внутрішньої автономії палестинським арабам на окупованих Ізраїлем землях, питання обміну амбасадорами між Ізраїлем і Єгиптом, як теж справи постачання Єгиптом нафтової ропи Ізраїлеві після того, як Ізраїль звільнить Сінайський півострів.

Президент Картер, його дружина Розалинн і ціла американська делегація, включно з державним секретарем Сайрусом Венсом, секретарем оборони Гарольдом Бровном і Збігнєвом Бжезінським, головним дорадником Білого Дому для справ крайової безпеки, повернулися до Вашінгтону біля 1-ої год. вночі з вівтірка на середу, 14-го березня, де їх вітало коло 1,000 осіб, між ними віцепрезидент Волтер Мондейл, сенатор Роберт Бирд із Західньої Вірджінії, лідер Демократичної більшости в Сенаті, конгресмен Томас О'Нілл із Массачусетс, спікер Палати Репрезентантів, як теж чільні республіканські законодавці, члени кабінету президента Картера та інші.

Дякуючи присутнім за прибуття на летовище та за підтримку продовж його переговорів на Близькому Сході, президент Картер сказав: „Вибираючи шлях миру, президент Садат і прем'єр-міністер Бегін ступають у невідому площину. Проте вони знають, що ЗСА завжди будуть з ними, коли вони почнуть перетворювати обіцянку миру в дійсність для населення їхніх країн".

У своїм короткім виступі на летовищі, втомлений, але радісний президент Картер закликав лідерів всіх країн підтримати мирову ініціятиву Садата і Бегіна, бо їхній крок — це надія для всіх людей по цілому світі, які мріють про мир.

Хоча прем'єр Бегін заявив, що якщо „Кнессет" схвалить договір, то він буде підписаний в Єрусалимі, Каїрі та Вашінгтоні, то деякі речники урядів ЗСА, Єгипту та Ізраїля підкреслюють, що деякі розбіжності в поглядах ще осталися і що ще існує можливість „нового розчарування", подібно як це сталося після „вершинної конференції" у Кемп Девід, Меріленд, у вересні минулого року.

В Альжирії назначили нового прем'єр-міністра

Альжир. — Після триденних нарад Центрального комітету альжирського Національного Визвольного Фронту президент Чаді Бенджедід назначив дотепершнього міністра внутрішніх справ Мохаммеда Бенахмеда Абделгані на пост прем'єр-міністра Альжирії, проголошуючи рівнож склад нового кабінету.

Президент Бенджедід, який був обраний на це становище після смерти Гуарі Бумедієна, міг скористати з конституційного права і сам зайняти пост прем'єр-міністра. Абделгані задержав пост міністра внутрішніх справ, а на пост міністра закордонних справ назначено дотепершнього міністра фінансів Мохаммеда Седдіка Беняхію.

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту ..	$ 4.00	4 цалі через 2 шпальти ...	24.00
1 цаль через 2 шпальти ..	6.00	5 цалів через 2 шпальти ..	30.00
2 цалі через 2 шпальти ..	12.00	6 цалів через 2 шпальти ..	36.00
3 цалі через 2 шпальти ..	18.00	та в інших розмірах.	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем до 6-го КВІТНЯ 1979 року
за старим стилем до 12-го КВІТНЯ 1979 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

● РІЗНЕ ●

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 24-го БЕРЕЗНЯ 1979 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Верховина — 184 Відд., о год. 4-ій по пол. в домівці ОУА „Самопоміч" при 98 Друга Аве. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової Управи і К. Комісії на 1979 р. Проситься про численну участь. — Полк. П. Содоль-Зілинський, пред., Б. Ластовецький, секр.

НЕДІЛЯ, 25-го БЕРЕЗНЯ 1979 р.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Стефана 221-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в Домі УНСоюзу при 845 Н. Вестерн Авеню. Управа Відділу просить чл. взяти участь у Річних зборах. — Управа.

●FUNERAL DIRECTORS●